

Briselē, 2024. gada 17. jūnijā
(OR. en)

11300/24

Starpiestāžu lieta:
2023/0234(COD)

ENV 669
COMPET 683
SAN 385
MI 625
IND 322
CONSOM 225
ENT 123
FOOD 81
AGRI 524
CODEC 1564

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepri. dok. Nr.:	10820/24
K-jas dok. Nr.:	11624/23 + ADD 1 - COM(2023) 420 final
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem – vispārēja pieeja

Pielikumā ir pievienots vispārējās pieejas teksts attiecībā uz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem; šo dokumentu Vides padome apstiprināja 4032. sanāksmē, kas notika 2024. gada 17. jūnijā.

Izmaiņas salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu ir atzīmētas **treknrakstā**, svītrojumi Komisijas priekšlikumā ir atzīmēti ar [...].

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

tā kā:

- (1) Eiropas zaļajā kursā un aprites ekonomikas rīcības plānā ³ aicināts pastiprināt un paātrināt Savienības un dalībvalstu rīcību, ar ko nodrošina tekstilizstrādājumu un pārtikas nozares vidisko un sociālo ilgtspēju, jo tās ir resursietilpīgas nozares, kas rada būtiskas negatīvas vidiskās eksternalitātes. Minētajās nozarēs virzību uz aprites ekonomiku un dekarbonizāciju kavē finansējuma nepietiekamība un tehnoloģiskās nepilnības. Pārtikas un tekstilizstrādājumu nozare ir attiecīgi pirmā un ceturtā resursietilpīgākā nozare ⁴, un tajās netiek pilnībā ievēroti Savienības atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipi, ko paredz atkritumu hierarhija, saskaņā ar kuru par prioritāti jāizvirza atkritumu rašanās novēršana, kam seko [...] **sagatavošana** atkārtotai izmantošanai un pārstrāde. Minētajām problēmām ir vajadzīgi sistēmiski risinājumi, un to risināšanā jāizmanto aprites cikla pieeja.
- 2) Saskaņā ar ES Tekstilizstrādājumu ilgtspējas un apritīguma stratēģiju ⁵ ir jāizdara būtiskas izmaiņas un jāatkāpjas no pašreiz valdošās lineārās domāšanas tekstilizstrādājumu izstrādes, ražošanas, izmantošanas un izmešanas posmā, un it sevišķi ir jāierobežo ātrā mode. Minētajā stratēģijā atzīts, ka ir svarīgi panākt, ka ražotāji uzņemas atbildību par savu produktu radītajiem atkritumiem, un tajā ir norādīts, ka attiecībā uz tekstilizstrādājumiem jāizstrādā saskaņoti Savienības paplašinātās ražotāja atbildības noteikumi, kuros būtu paredzēta maksu ekomodulācija. Tajā paredzēts, ka svarīgs šādu noteikumu mērķis ir radīt ekonomiku, kurā pienācīgu vietu ieņem savākšana, šķirošana, atkārtota izmantošana, [...] **sagatavošana** atkārtotai izmantošanai un pārstrāde, kā arī mudināt ražotājus rūpēties, lai to produkti tiktu izstrādāti, ievērojot apritīguma principus. Šajā nolūkā tā paredz, ka ievērojama daļa no ražotāju iemaksām paplašinātās ražotāja atbildības shēmās ir jāvelta atkritumu rašanās novēršanas pasākumiem un [...] **to sagatavošanai** atkārtotai izmantošanai. Tā arī atbalsta nepieciešamību pēc stingrākām un inovatīvākām ilgtspējīgas bioloģisko resursu pārvaldības pieejām, kuras palīdzētu palielināt pārtikas atkritumu apritīgumu un valorizāciju un biobāzētu tekstilizstrādājumu atkārtotu izmantošanu.

³ COM(2020) 98 final, 2020. gada 11. marts.

⁴ ES pārkārtošanās ceļi (europa.eu).

⁵ COM(2022) 141 final, 2022. gada 30. marts.

- (3) Ņemot vērā pārtikas izšķērdēšanas negatīvo ietekmi, dalībvalstis apņēmas veikt pasākumus, kuri veicinātu pārtikas izšķērdēšanas novēršanu un samazināšanu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembrī pieņemto Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un jo īpaši tās mērķrādītāju līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pārtikas izšķērdēšanu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patērētāju līmenī un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes ķēdēs, arī zudumus pēc ražas novākšanas. Minētie pasākumi bija vērsti uz pārtikas atkritumu rašanās novēršanu un samazināšanu primārajā ražošanā, pārstrādē un izgatavošanā, mazumtirdzniecībā un citos pārtikas izplatīšanas kanālos, restorānos un sabiedriskajā ēdināšanā, kā arī mājāsaimniecībās.
- (4) Pēc Konferences par Eiropas nākotni Komisija apņēmas dot iespēju pirms dažiem svarīgiem priekšlikumiem pilsoņu paneļdiskusijās apspriesties un sniegt ieteikumus. Šajā sakarā no 2022. gada decembra līdz 2023. gada februārim tika organizēta Eiropas pilsoņu paneļdiskusija, kurā tika izstrādāta virkne ieteikumu ⁶ par to, kā pastiprināt pasākumus, ar ko Savienībā samazina pārtikas izšķērdēšanu. Tā kā vairāk nekā pusi no pārtikas atkritumiem Savienībā rada mājāsaimniecības, iedzīvotāju atziņas par pārtikas izšķērdēšanas novēršanu ir īpaši svarīgas. Iedzīvotāji iezīmēja trīs galvenos rīcības virzienus, proti, pārtikas vērtības ķēdē stiprināt sadarbību, aicināt pārtikas uzņēmumus nākt klajā ar savām iniciatīvām un veicināt patērētāju paradumu maiņu. Paneļdiskusijas ieteikumi arī turpmāk būs noderīgi pārtikas izšķērdēšanas novēršanai veltītajā Komisijas kopējā darba programmā, un tie var kalpot par ceļvedi, kas dalībvalstīm palīdzētu sasniegt pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītājus.

⁶ Pilnu ieteikumu sarakstu skatīt ietekmes novērtējuma ziņojuma 16. pielikumā.

- 5) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK ⁷ no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/12/EK ⁸ darbības jomas izslēdza oglekļa dioksīdu, kas uztverts un transportēts ģeoloģiskai uzglabāšanai un ko ģeoloģiski uzglabā saskaņā ar Direktīvas 2009/31/EK prasībām. Tomēr Direktīvu 2006/12/EK grozošās Direktīvas 2009/31/EK noteikums netika iekļauts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK ⁹, ar kuru Direktīva 2006/12/EK tika atcelta. Tāpēc, lai nodrošinātu juridisko noteiktību, šajā direktīvā ir iestrādāti Direktīvas 2009/31/EK grozījumi, ar ko no Direktīvas 2008/98/EK darbības jomas izslēdz oglekļa dioksīdu, kas uztverts un transportēts ģeoloģiskai uzglabāšanai un ko ģeoloģiski uzglabā.
- (6) Direktīvā 2008/98/EK ir jāiekļauj jēdzienu “tekstilizstrādājumu ražotājs”, **“darīt pieejamu tirgū”**, “tiešsaistes platforma”, **“izpildes pakalpojumu sniedzējs”**, **“sociālās ekonomikas struktūra”**, **“tiešais lietotājs”**, **“nerealizēts patēriņa produkts”** un “ražotāju atbildības organizācija” definīcijas, kas saistītas ar paplašinātas ražotāja atbildības īstenošanu attiecībā uz tekstilizstrādājumiem, lai precizētu šo jēdzienu tvērumu un saistītos pienākumus.
- (7) Dalībvalstis jau ir izstrādājušas dažus materiālus un īstenojušas dažas kampaņas, kas vēršas pie patērētājiem un pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem, aicinot samazināt pārtikas izšķērdēšanu, tomēr tie galvenokārt ir orientēti uz izpratnes veicināšanu, nevis uz paradumu maiņu. Lai pilnībā atraisītu pārtikas izšķērdēšanas samazināšanas potenciālu un nodrošinātu pakāpenisku progresu, ir jāizstrādā uz paradumu maiņu vērsti intervences pasākumi, kas pielāgoti dalībvalstu konkrētajai situācijai un vajadzībām un pilnībā integrēti nacionālajās pārtikas izšķērdēšanas novēršanas programmās. Liela nozīme būtu jāpiešķir arī reģionāliem aprites risinājumiem, arī publiskā un privātā sektora partnerībām un iedzīvotāju iesaistei, kā arī būtu jāpielāgojas specifiskām reģionālajām vajadzībām, piemēram, tālākajos reģionos vai salās.

⁷ OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.

⁸ OV L 114, 27.4.2006., 9. lpp.

⁹ OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.

- (8) Neraugoties uz pieaugošo izpratni par pārtikas izšķērdēšanas negatīvo ietekmi un sekām, politiskajām saistībām ES un dalībvalstu līmenī un Savienības pasākumiem, kas īstenoti kopš 2015. gada Aprites ekonomikas rīcības plāna pieņemšanas, pārtikas atkritumu rašanās nesamazinās pietiekami strauji, lai tiktu panākts būtisks progress ANO 12. ilgtspējīgas attīstības mērķa (IAM) 12.3. mērķrādītāja sasniegšanā. Lai nodrošinātu būtisku ieguldījumu IAM 12.3. mērķrādītāja sasniegšanā, būtu jāpastiprina pasākumi, kas dalībvalstīm jāveic, lai panāktu progresu šīs direktīvas un citu tādu pasākumu īstenošanā, kuri ir piemēroti, lai samazinātu pārtikas atkritumu rašanos. **Šajā direktīvā uzskaitītas intervences jomas, kurās dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāpielāgo vai jāpieņem pasākumi katram pārtikas piegādes ķēdes posmam.**
- (9) Lai īstermiņā sasniegtu rezultātus un pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem, patērētājiem un publiskajām iestādēm sniegtu pārskatu par ilgtermiņa iecerēm, būtu jānosaka kvantitatīvi mērķrādītāji pārtikas atkritumu rašanās samazināšanai, kuri dalībvalstīm jāsasniedz līdz 2030. gadam.
- (10) Ņemot vērā Savienības apņemšanos sasniegt vērienīgo IAM 12.3. mērķrādītāju, pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītāju nospraušanai, kas dalībvalstīm jāsasniedz līdz 2030. gadam, būtu jādod spēcīgs rīcībpolitiskais stimulants rīkoties un sniegt būtisku ieguldījumu globālo mērķrādītāju sasniegšanā. Tomēr, ņemot vērā šādu mērķrādītāju juridiski saistošo raksturu, tiem vajadzētu būt samērīgiem un īstenojamiem, un tajos būtu jāņem vērā dažādo pārtikas piegādes ķēdes dalībnieku loma un spējas (sevišķi runājot par mikrouzņēmumiem un maziem uzņēmumiem). Tādējādi juridiski saistošu mērķrādītāju nospraušanā būtu jāpiemēro pakāpeniska pieeja, proti, būtu jāsāk ar līmeni, kas ir zemāks par saskaņā ar IAM noteikto līmeni, lai nodrošinātu konsekventu dalībvalstu rīcību un taustāmu progresu virzībā uz 12.3. mērķrādītāja sasniegšanu.

- (11) Lai samazinātu pārtikas atkritumus ražošanas un patēriņa posmos, ir vajadzīgas dažādas pieejas un pasākumi un ir jāiesaista dažādas ieinteresēto personu grupas. Tādēļ viens mērķrādītājs būtu jāierosina attiecībā uz pārstrādes un ražošanas posmu, otrs – attiecībā uz pārtikas mazumtirdzniecību un citiem izplatīšanas kanāliem, restorāniem un sabiedrisko ēdināšanu un mājstaimniecībām. **Attiecībā uz primārās ražošanas posmu Komisijai vispirms būtu jāveic pētījums par pārtikas atkritumiem un zudumiem primārās ražošanas laikā, aptverot visus dažādos primārās ražošanas posmus, kuros rodas pārtikas atkritumi un zudumi. Šajā pētījumā būtu jānovērtē pārtikas atkritumu un zudumu apjoms un cēloņi primārajā ražošanā un jānosaka piemērotas sviras šādu atkritumu un zudumu samazināšanai.**
- (12) Ņemot vērā savstarpējo atkarību starp izplatīšanas un patēriņa posmiem pārtikas piegādes ķēdē, jo īpaši mazumtirdzniecības prakses ietekmi uz patērētāju paradumiem un saikni starp pārtikas patēriņu mājās un ārpus tām, ir ieteicams šiem pārtikas piegādes ķēdes posmiem noteikt vienu kopīgu mērķrādītāju. Atsevišķu mērķrādītāju nospraušana katram no šiem posmiem radītu nevajadzīgu sarežģītību un ierobežotu dalībvalstu elastību koncentrēties uz savām konkrētajām problemātiskajām jomām. Lai izvairītos no tā, ka kopīgs mērķrādītājs dažiem operatoriem rada pārmērīgu slogu, dalībvalstīm tiks ieteikts, kopīgā mērķrādītāja sasniegšanas pasākumu noteikšanā ņemt vērā proporcionalitātes principu.
- (13) Patērētās pārtikas daudzumu un radītos pārtikas atkritumus būtiski ietekmē demogrāfiskās izmaiņas. Tāpēc, lai ņemtu vērā iedzīvotāju skaita izmaiņas, kopīgais pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītājs, kas piemērojams mazumtirdzniecībai un citiem pārtikas izplatīšanas kanāliem, restorāniem un sabiedriskajai ēdināšanai un mājstaimniecībām, būtu jāizsaka kā procentuālās izmaiņas pārtikas atkritumu līmeņos uz vienu iedzīvotāju. **Ņemot vērā, ka tūristi netiek iekļauti kopējā iedzīvotāju skaitā un ka salīdzinājumā ar atsaucē gadu tūrisms dalībvalstīs var palielināties vai samazināties, Komisijai būtu jāizstrādā korekcijas koeficients, lai palīdzētu dalībvalstīm attiecībā uz pārtikas mazumtirdzniecību un citiem izplatīšanas kanāliem, restorāniem un sabiedrisko ēdināšanu un mājstaimniecībām, sasniegt pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītāju, kas noteikts uz vienu iedzīvotāju un koriģēts atbilstoši tūristu plūsmai.**

- (13.a) Pārtikas atkritumu mazināšanas mērķrādītājā attiecībā uz pārstrādi un ražošanu nav ņemts vērā ražošanas apjomu iespējamais samazinājums vai palielinājums, kas nav atkarīgs no dalībvalstu rīcības nozarēs, kas veic minētās darbības. Lai ņemtu vērā šīs ražošanas apjomu svārstības pārtikas pārstrādes un ražošanas nozarēs, Komisijai būtu jāizstrādā korekcijas koeficients, lai palīdzētu dalībvalstīm sasniegt pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītāju attiecībā uz pārstrādi un ražošanu, kurš būtu koriģēts atbilstoši ražošanas apjomu izmaiņām.
- (14) Balstoties uz saskaņoto metodiku, kas izklāstīta Komisijas Deleģētajā lēmumā (ES) 2019/1597 ¹⁰, pirmais gads, par kuru savākti dati par pārtikas atkritumu līmeņiem, bija 2020. gads. Tāpēc 2020. gads būtu jāizmanto par [...] **atsauces gadu** pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītāju nospraušanai. Dalībvalstīm, kuras var pierādīt, ka tās ir veikušas pārtikas atkritumu mērījumus pirms 2020. gada, izmantojot ar Deleģēto lēmumu (ES) 2019/1597 saskaņīgas metodes, būtu jāatļauj izmantot agrāku [...] **atsauces gadu**. **Ja dalībvalsts lēš, ka Covid-19 pandēmijas dēļ par 2020. gadu savāktie dati neatspoguļo pārtikas izšķērdēšanas situāciju tās teritorijā, tā par atsauces gadu var izmantot 2021., 2022. vai 2023. gadu.**
- (15) Lai nodrošinātu, ka pakāpeniskā pieeja globālā mērķrādītāja sasniegšanai sasniedz mērķus, būtu jāizskata un vajadzības gadījumā jāpārskata juridiski saistošo pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītāju līmeņi nolūkā ņemt vērā dalībvalstu laika gaitā panākto progresu. Tas dotu iespēju mērķrādītājus koriģēt, lai stiprinātu Savienības ieguldījumu un vēl vairāk [...] **pieskaņotos** IAM 12.3. mērķrādītājam, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam, un sniegtu norādes par progresu, kas jāpanāk pēc minētā datuma.

¹⁰ Komisijas Deleģētais lēmums (ES) 2019/1597 (2019. gada 3. maijs), ar ko attiecībā uz vienvērtīgai pārtikas atkritumu līmeņu mērīšanai paredzētu vienotu metodiku un obligātām kvalitātes prasībām papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK (OV L 248, 27.9.2019., 77. lpp.).

- (16) Lai nodrošinātu ar pārtikas izšķērdēšanas novēršanu saistīto noteikumu labāku, savlaicīgāku un vienveidīgāku īstenošanu, prognozētu īstenošanas nepilnības un dotu iespēju veikt pasākumus pirms mērķrādītāju sasniegšanas termiņiem, 2018. gadā ieviestās agrīnās brīdinašanas ziņojumu sistēmas tvērumā būtu jāiekļauj arī pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītāji.
- (17) Saskaņā ar principu “piesārņotājs maksā”, kas minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktā, ir būtiski, lai ražotāji, kas [...] **kādas dalībvalsts tirgū pirmo reizi dara pieejamus** noteiktus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, uzņemtos atbildību par savu produktu apsaimniekošanu aprites cikla beigās, kā arī paildzinātu to kalpošanas laiku, darot tirgū atkārtotai izmantošanai pieejamus lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**. Lai īstenotu principu “piesārņotājs maksā”, ir lietderīgi noteikt tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu apsaimniekošanas pienākumus ražotājiem, kas ietver visus izgatavotājus, importētājus vai izplatītājus, kuri neatkarīgi no izmantotās pārdošanas metodes, ieskaitot pārdošanu ar distances līgumiem, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES ¹¹ 2. panta 7) punktā, minētos produktus pirmo reizi kādas dalībvalsts teritorijā profesionāli dara pieejamu tirgū ar savu nosaukumu vai preču zīmi. No paplašinātas ražotāja atbildības piemērošanas jomas būtu jāizslēdz [...] pašnodarbināti drēbnieki, kas ražo individualizētus produktus, ņemot vērā to ierobežoto lomu tekstilizstrādājumu tirgū; tāpat no piemērošanas jomas būtu jāizslēdz uzņēmēji, kas [...] tirgū **pirmo reizi dara pieejamus** lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, vai šādus no lietotiem produktiem vai to atkritumiem iegūtus produktus, lai atbalstītu atkārtotu izmantošanu **un paildzinātu kalpošanas laiku**, arī ar remonta, pārjaunošanas, **atjaunināšanas, atjaunošanas** un valorizējošas pārstrādes palīdzību, kā rezultātā dažas oriģinālā produkta funkcijas tiek mainītas.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.).

- (17.a) Šīs grozošās direktīvas kontekstā “lietoti tekstilizstrādājumi” apzīmē dalīti savāktus tekstilizstrādājumus, no kuriem tiešais lietotājs ir atbrīvojies, neatkarīgi no tā, vai tos paredzēts un iespējams izmantot atkārtoti. Šajā posmā vēl nav atzīts, vai šie lietotie tekstilizstrādājumi varētu būt derīgi atkārtotai izmantošanai, vai arī tie ir atkritumi. Tāpēc dalīti savāktus tekstilizstrādājumus savākšanas brīdī uzskata par atkritumiem, izņemot, ja tiešie lietotāji tos tieši nodod savākšanas punktā un atkārtotas izmantošanas operators vai sociālās ekonomikas struktūras tos tieši profesionāli atzīst par derīgiem atkārtotai izmantošanai. “Lietoti tekstilizstrādājumi, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai” ir tekstilizstrādājumi, kas ir atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai pēc savākšanas, šķirošanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai vai pēc tieša profesionāla atzinuma šķirošanas punktā. Lietotus tekstilizstrādājumus, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, nebūtu jāuzskata par tekstilatkritumiem.
- (18) Pastāv lielas atšķirības tajā, kā notiek vai tiek plānota tekstilizstrādājumu dalīta savākšana, izmantojot paplašinātas ražotāja atbildības shēmas vai citas pieejas. Arī tad, ja tiek apsvērtas paplašinātas ražotāja atbildības shēmas, pastāv lielas atšķirības, piemēram, attiecībā uz to tvērumā ietilpstošajiem produktiem un ražotāju atbildību, kā arī pārvaldības modeļiem. Tāpēc Direktīvas 2008/98/EK noteikumi par paplašinātu ražotāja atbildību būtu vispārīgi jāpiemēro paplašinātas ražotāja atbildības shēmām, ko piemēro tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotājiem. Tomēr tie būtu jāpapildina ar tekstilnozares specifikai atbilstošiem noteikumiem, proti, būtu jāņem vērā tādi aspekti kā liels mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) īpatsvars ražotāju vidū, [...] **sociālās ekonomikas struktūru** loma un atkārtotas izmantošanas nozīme tekstilizstrādājumu vērtības ķēdes ilgtspējas palielināšanā. Tāpat tiem vajadzētu būt detalizētākiem un saskaņotākiem, lai nepieļautu, ka veidojas sadrumstalots tirgus, kas varētu negatīvi ietekmēt nozari, jo īpaši mikrouzņēmumus un MVU, sekmētu savākšanu, apstrādi [...], kā arī dotu skaidrus stimulus izstrādāt ilgtspējīgu tekstilizstrādājumu dizainu un rīcībpolitikas un sekmētu ottrreizējo izejvielu tirgu. Šajā sakarā dalībvalstis tiek mudinātas apsvērt, vai nepiešķirt atļaujas vairākām ražotāju atbildības organizācijām, jo konkurence starp šādām ražotāju atbildības organizācijām var sniegt lielāku labumu patērētājiem, palielināt inovāciju, samazināt izmaksas, uzlabot [...] **dalītās** savākšanas rādītājus un palielināt izvēles iespējas ražotājiem, kuri vēlas ar šādām organizācijām noslēgt līgumu.

(18.a) Paplašinātas ražotāja atbildības maksas, ko iekasē no tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotājiem, varētu nebūt pietiekamas, lai segtu minēto produktu atkritumu apsaimniekošanas izmaksas tajās dalībvalstīs, kurās salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju ir lielāks īpatsvars tādu lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai un kurus pirmo reizi dara pieejamus to tirgū, un tādu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, kas iegūti no šādiem lietotiem produktiem un atkritumproduktiem un kurus pirmo reizi dara pieejamus to tirgū. Pienācīgu uzraudzības prasību iestrādāšana paplašinātās ražotāja atbildības shēmās, lai noteiktu, cik liels ir no minētajiem produktiem radušos atkritumu īpatsvars, būs svarīgs datu avots, kas nākotnē varētu palīdzēt izlemt, vai minētos produktus uzskatīt par tādiem, uz kuriem attiecas saskaņā ar šo direktīvu izveidotā paplašinātās ražotāja atbildības shēma. Līdz tam, lai nodrošinātu tādas atkritumu apsaimniekošanas izmaksu finansiālu segumu, kura jāveic kā daļa no paplašinātās ražotāja atbildības pienākumiem, dalībvalstīm, kurās minēto produktu īpatsvars ir lielāks, vajadzētu būt iespējai lūgt, lai ražotāju atbildības organizācijas prasītu iemaksu no komerciālas atkārtotas izmantošanas operatoriem, kuri šādus produktus pirmo reizi dara pieejamus tās tirgū. Šajā ziņā no komerciālas atkārtotas izmantošanas operatoriem prasītajai iemaksai būtu jāatspoguļo atkritumu hierarhija un jo īpaši nepieciešamība veicināt tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkārtotu izmantošanu. Minētās iemaksas ir paredzētas, tikai lai segtu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un to atkritumu savākšanas un tālākas atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, un tām jebkurā gadījumā vajadzētu būt mazākām par iemaksu, ko prasa no tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotājiem. Minētajā gadījumā un saskaņā ar dalībvalstu pienākumu skaidri definēt paplašinātās ražotāja atbildības shēmā iesaistīto attiecīgo dalībnieku lomu un atbildību, dalībvalstis var šiem komerciālas atkārtotas izmantošanas operatoriem noteikt papildu pienākumus, piemēram, ziņošanas vai reģistrēšanas pienākumu. Komerciālas atkārtotas izmantošanas operatori ir komerciālas struktūras un sociālās ekonomikas struktūras, kas tirgū dara pieejamus produktus, kam ir veikta atkārtotas izmantošanas vai sagatavošanas atkārtotai izmantošanai darbība (piem., šķirošana, remonts).

Ņemot vērā “Zilo rokasgrāmatu” par ES produktu noteikumu īstenošanu ¹², komercdarbība jāsaprot kā preču nodrošināšana uzņēmējdarbības kontekstā. Ja šādā kontekstā darbojas bezpeļņas organizācijas, var uzskatīt, ka tās veic komercdarbību. To var izvērtēt tikai katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā piegādes regularitāti, produkta īpašības, piegādātāja nodomus u. c. Principā neregulāra piegāde, ko veic labdarības nolūkā vai amatieri, nebūtu jāuzskata par tādu, kas notiek uzņēmējdarbības vidē.

- (19) Mājsaimniecības tekstilizstrādājumi un apģērbs veido lielāko daļu no Savienības tekstilizstrādājumu patēriņa, un šīs preces visvairāk stimulē ilgtnespējīgus pārmērīgas ražošanas un pārmērīga patēriņa modeļus. Mājsaimniecības tekstilizstrādājumi un apģērbi, kā arī citi pēcpatēriņa apģērbi un aksesuāri un apavi, kas primāri nesastāv no tekstilmateriāliem, ir arī visu dalībvalstīs pastāvošo dalītās savākšanas sistēmu uzmanības centrā. Tāpēc izveidotās paplašinātas ražotāja atbildības shēmas tvērumā būtu jāiekļauj [...] **tekstilizstrādājumi, tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti un apavi, kas paredzēti lietošanai mājsaimniecībā vai citādei lietošanai, ja šādi produkti pēc veida un sastāva līdzinās produktiem, kas paredzēti lietošanai mājsaimniecībā.** Lai ražotājiem nodrošinātu juridisko noteiktību par to, kuri produkti ietilpst paplašinātas ražotāja atbildības shēmas tvērumā, tie būtu jāidentificē ar kombinētās nomenklatūras kodiem saskaņā ar Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 ¹³ I pielikumu.

¹² Komisijas paziņojums “Zilā rokasgrāmata” par ES produktu noteikumu īstenošanu, 2022. gads (2022/C 247/01)

¹³ OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.

- (20) Tekstilrūpniecība ir resursietilpīga nozare. Lai gan izejvielu un tekstilizstrādājumu ražošanā lielākā daļa slodžu un ietekmes, kas saistīta ar apģērbu, apavu un mājstarpniecības tekstilizstrādājumu patēriņu Savienībā, rodas trešās valstīs, ņemot vērā globālo ietekmi uz klimatu un vidi, tās ietekmē arī Savienību. Tāpēc [...] **tekstilatkritumu** novēršana, sagatavošana atkārtotai izmantošanai un pārstrāde var palīdzēt samazināt nozares globālo vidisko pēdu, arī Savienībā. Turklāt pašreizējā resursu ziņā neefektīvā [...] **tekstilatkritumu** apsaimniekošana nav saskanīga ar atkritumu hierarhiju un kaitē videi gan Savienībā, gan trešās valstīs, arī ar siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas rodas incinerācijā un apglabāšanā poligonos.
- (21) Paplašināta ražotāja atbildība par tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem nodrošinās augstu vides un veselības aizsardzības līmeni Savienībā, radīs veselu ekonomikas sektoru, kurā notiek savākšana, šķirošana, atkārtota izmantošana, [...] **sagatavošana** atkārtotai izmantošanai un pārstrādei, jo īpaši šķiedru reciklēšanai šķiedrās, kā arī stimulēs ražotājus nodrošināt, ka produkti tiek izstrādāti, ievērojot aprites principus. Lai nodrošinātu, ka paplašinātas ražotāja atbildības pienākumi netiek piemēroti ar atpakaļejošu spēku un ir saskaņā ar juridiskās noteiktības principu, tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu ražotājiem būtu jāsedz izmaksas, ko rada tādu savāktu lietoto tekstilizstrādājumu un apavu un to atkritumu (t. sk. par atkritumiem uzskatīto nerealizēto patēriņa produktu) savākšana, šķirošana atkārtotai izmantošanai, sagatavošana atkārtotai izmantošanai un pārstrāde, kā arī citu veidu apstrāde, kuri dalībvalstu teritorijā piegādāti pēc šīs grozītajās direktīvas stāšanās spēkā. Minētajiem ražotājiem arī būtu jāsedz **vismaz** izmaksas par jauktu savāktu sadzīves atkritumu sastāva apsekojumu veikšanu, finansiāli jāatbalsta **ekodizaina tekstilizstrādājumu, kas nesatur bažas raisošas vielas**, šķirošanas un pārstrādes tehnoloģiju pētniecība un izstrāde, ziņošana par dalītu savākšanu, atkārtotu izmantošanu un citu apstrādi, kā arī jāsedz izmaksas par informācijas sniegšanu tiešajiem lietotājiem par tekstilizstrādājumu ietekmi un ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

- (21.a) Tā kā trūkst pārlicinošu datu par tekstilatkritumiem un par dalībvalstīs veidojamo paplašinātas ražotāja atbildības shēmu finansēšanu, Komisijai līdz 2028. gada 31. decembrim šī direktīva būtu jāpārskata, lai apsvērtu iespēju noteikt atkritumu rašanās novēršanas, savākšanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un pārstrādes mērķrādītājus, kā arī lai izvērtētu, vai valstu paplašinātas ražotāja atbildības shēmas saņem pārāk mazu vai pārāk lielu finansējumu, tāpēc ka ražotāja definīcija neattiecas uz uzņēmējiem, kas tirgū piegādā lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, un tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kas iegūti no šādiem lietotiem produktiem vai atkritumproduktiem vai to daļām.
- (22) Ražotājiem vajadzētu būt atbildīgiem par to, lai tiktu izveidotas visu lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu savākšanas sistēmas, un par to, lai pēc tam tie tiktu šķiroti atkārtotai izmantošanai, [...] **sagatavošanai** atkārtotai izmantošanai un pārstrādei; tas maksimāli palielinātu lietotu apģērbu un apavu pieejamību un samazinātu atkritumu apjomus, kas tiek apstrādāti ar paņēmieniem, kuri atkritumu hierarhijā ierindojas zemākā vietā. Visiedarbīgākais veids, kā ievērojami samazināt ietekmi uz klimatu un vidi, ir nodrošināt, ka tekstilizstrādājumus var izmantot un atkārtoti izmantot un tie tiek izmantoti un atkārtoti izmantoti ilgāku laiku. Turklāt tam vajadzētu nodrošināt ilgtspējīgus un apritīgus uzņēmējdarbības modeļus, piemēram, atkārtotu izmantošanu, īri un remontu, atpakaļpieņemšanas pakalpojumus un lietotu preču mazumtirdzniecību, kuri radīs jaunas kvalitatīvas zaļās darbvietas un pavērs iedzīvotājiem iespējas ietaupīt. Lai [...] **tekstilatkritumu** rašanos atsaistītu no nozares izaugsmes, ir svarīgi panākt, ka ražotāji ir atbildīgi par savu produktu radītajiem atkritumiem. Tāpēc ražotājiem vajadzētu būt atbildīgiem arī par pārstrādi, jo īpaši par prioritāti nosakot šķiedru reciklēšanu šķiedrās lielākos apjomos, kā arī citas reģenerācijas un apglabāšanas darbības.

(23) Ražotājiem un ražotāju atbildības organizācijām būtu jāfinansē tekstilizstrādājumu pārstrādes kāpināšana, un tas jo īpaši attiecas uz šķiedru reciklēšanu šķiedrās, kas ļauj pārstrādāt plašāku materiālu klāstu un iegūt tekstilizstrādājumu ražošanai vajadzīgās izejvielas Savienībā. Tāpat ir svarīgi, lai ražotāji finansiāli atbalstītu pētniecību un inovāciju tādu automatiskās šķirošanas un sastāva noteiktas šķirošanas risinājumu tehnoloģiskajā izstrādē, kas dod iespēju atdalīt un pārstrādāt jauktus materiālus un dekontaminēt atkritumus; tas dotu iespēju izstrādāt augstas kvalitātes risinājumus šķiedru reciklēšanai šķiedrās un veicinātu pārstrādātu šķiedru materiāla apguvi. Lai atvieglotu atbilstības nodrošināšanu šai direktīvai, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tekstilnozares uzņēmumiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, ir pieejama informācija un palīdzība, proti, norādījumi, finansiāls atbalsts, piekļuve finansējumam, specializēti vadības un personāla apmācību materiāli vai organizatoriska un tehniska palīdzība. Ja atbalstu finansē no valsts līdzekļiem, arī tad, ja to pilnībā finansē no iemaksām, ko uzlikusi publiska iestāde un ko iekasē no attiecīgajiem uzņēmumiem, tas var būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē; šādos gadījumos dalībvalstīm jānodrošina atbilstība valsts atbalsta noteikumiem. Privāto un publisko investīciju mobilizācija tekstilnozares apritīguma un dekarbonizācijas veicināšanai ir arī vairāku Savienības finansēšanas programmu un ceļvežu uzmanības centrā; te kā piemērus var minēt apritīguma mezglus un atsevišķus uzaicinājumus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros. Tāpat jāturpina vērtēt, vai ir praktiski iespējams nospraust Savienības līmeņa tekstilizstrādājumu pārstrādes mērķrādītājus, lai atbalstītu un veicinātu tehnoloģiju attīstību un investīcijas pārstrādes infrastruktūrā, kā arī centienus noteikt ekodizaina prasības pārstrādes jomā.

- (24) Lietoti tekstilizstrādājumi, tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti un apavi un to atkritumi būtu jāvēl dalīti no citām atkritumu plūsmām, piemēram, metāla, papīra un kartona, stikla, plastmasas, koksnes un bioatkritumiem, [...] lai saglabātu to atkārtotu izmantojamību un kvalitatīvas pārstrādes potenciālu. Ņemot vērā ietekmi uz vidi un materiālu zudumu, kas rodas, ja lietotus tekstilizstrādājumus un tekstilatkritumus nevēl dalīti un līdz ar to neapstrādā vidi saudzējošā veidā, lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu savākšanas tīklam būtu jāaptver pilnībā visas dalībvalstu teritorijas, arī tālākie reģioni, un tam vajadzētu atrasties tuvu tiešajiem lietotājiem, un tam nebūtu jāaptver tikai tās teritorijas un produkti, kur un kuru savākšana ir rentabla. Savākšanas tīkls būtu jāorganizē sadarbībā ar citiem dalībniekiem, kas darbojas atkritumu apsaimniekošanas un atkārtotas izmantošanas nozarēs, piemēram, pašvaldībām un [...] **sociālās ekonomikas struktūrām**. Ņemot vērā būtiskos vidiskos un klimatiskos ieguvumus, kas saistīti ar atkārtotu izmantošanu, savākšanas tīkla primārajam un sekundārajam mērķim vajadzētu būt attiecīgi atkārtoti izmantojamu un pārstrādājamu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu savākšanai. [...] **Pastāvīga dalītās savākšanas rādītāju palielināšana [...] uzlabotu** atkārtotas izmantošanas sniegumu un kvalitatīvu pārstrādi tekstilizstrādājumu piegādes ķēdēs, sekmētu kvalitatīvu otrreizējo izejvielu apguvi un atbalstītu investīciju plānošanu tekstilizstrādājumu šķirošanas un pārstrādes infrastruktūrā. Lai verificētu un uzlabotu savākšanas tīkla un informācijas kampaņu rezultativitāti, būtu jāveic regulāri savāktos jauktos sadzīves atkritumu sastāva apsekojumi vismaz *NUTS 2* līmenī, kuros būtu jānosaka tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu atkritumu daudzums tajos. Turklāt ražotāju atbildības organizācijām ik gadu būtu jāpublisko informācija par dalītās savākšanas sistēmu sniegumu un par dalītās savākšanas rezultātā **savāktos daudzumu pēc masas, [...], kas [...] liecina par pastāvīgu dalītās savākšanas rādītāju palielināšanos.**

(25) Ņemot vērā [...] sociālās ekonomikas struktūru būtisko lomu esošajās tekstilizstrādājumu savākšanas sistēmās un to potenciālu Savienībā radīt vietējus, ilgtspējīgus, līdzdalīgus un iekļaujošus uzņēmējdarbības modeļus un kvalitatīvas darbvietas saskaņā ar ES Sociālās ekonomikas rīcības plāna ¹⁴ mērķiem, līdz ar paplašinātas ražotāja atbildības shēmu ieviešanu būtu jā saglabā un jāatbalsta lietotu tekstilizstrādājumu apsaimniekošanā iesaistīto [...] sociālās ekonomikas struktūru darbības. Tāpēc dalītās savākšanas sistēmās, kas atbalsta atkārtotas izmantošanas un remonta mērogu kāpināšanu un kvalitatīvu darbvietu radīšanu visiem, jo īpaši mazaizsargātām grupām, šīs struktūras būtu jāuzskata par partneriem. **Ņemot vērā, ka sociālās ekonomikas struktūrām ir svarīga loma tekstilizstrādājumu savākšanas sistēmās gan kopā ar ražotāju atbildības organizācijām, gan vienām pašām, šķirošanas prasībām būtu jāattiecas arī uz sociālās ekonomikas struktūru savāktiem lietotiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem un to atkritumiem. Tāpēc arī sociālās ekonomikas struktūrām būtu kompetentajai iestādei jāziņo par to veikto tekstilatkritumu savākšanu un apstrādi. Dalībvalstis var sociālās ekonomikas struktūras, kas lietotos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus vai to atkritumus neeksportē, daļēji vai pilnībā atbrīvot no ziņošanas pienākuma, ja šādu ziņošanas pienākumu izpilde šādām struktūrām radītu nesamērīgu administratīvo slogu. Atsevišķa ziņošana par saņemto nerealizēto preču īpatsvaru dalībvalstīm ļaus uzraudzīt, kādu ietekmi uz sociālās ekonomikas struktūrām atstāj aizliegums iznīcināt nerealizētas preces, kas ieviests ar Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu ¹⁵.**

¹⁴ COM (2021) 778 final, 2021. gada 9. decembris.

¹⁵ *Pēc pieņemšanas OV jāieraksta atsauces numurs.*

(26) Ražotāji un ražotāju atbildības organizācijas būtu aktīvi jāiesaista tiešo lietotāju, jo īpaši patērētāju, informēšanā par to, ka lietotie tekstilizstrādājumi, **tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti** un apavi un to atkritumi būtu jāvēl dalīti, ka savākšanas sistēmas ir pieejamas un ka tiešajiem lietotājiem ir svarīga loma, proti, viņi var palīdzēt panākt atkritumu rašanās novēršanu un [...] **tekstilatkritumu** apsaimniekošanu vidiski optimālā veidā. Šajā informācijā būtu jāietver informācija par to, kādi tekstilizstrādājumu un apavu atkārtotas izmantošanas pasākumi ir pieejami un kādi ir ilgtspējīga patēriņa vidiskie ieguvumi un tekstilapģērba industrijas ietekme uz vidi, veselību un sociālo jomu. Tiešie lietotāji būtu arī jāinformē par to, ka viņiem ir svarīga lomu informētas, atbildīgas un ilgtspējīgas izvēles izdarīšanā par tekstilizstrādājumu patēriņu un tekstilizstrādājumu, [...] **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu atkritumu vidiski optimālas apsaimniekošanas panākšanā. Šīs informēšanas prasības piemēro papildus Produktu ilgtspējas ekodizaina regulā ¹⁶ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1007/2011 ¹⁷ noteiktajām prasībām par informācijas sniegšanu tiešajiem lietotājiem par tekstilizstrādājumiem. Visu tiešo lietotāju informēšanā būtu jāizmanto modernas informācijas tehnoloģijas. Informācija būtu jāsniedz gan ar klasiskiem paņēmieniem, piemēram, vides reklāmu, plakātiem, kampaņām sociālajos medijos, gan ar novatoriskākiem līdzekļiem, piemēram, elektronisku piekļuvi tīmekļvietnēm, ko nodrošina kvadrātkodi.

¹⁶ *Pēc pieņemšanas OV jāieraksta atsauces numurs.*

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1007/2011 (2011. gada 27. septembris) par tekstilšķiedru nosaukumiem un par tekstilizstrādājumu šķiedru sastāva etiķetēšanu un marķēšanu saistībā ar tiem un par Padomes Direktīvas 73/44/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/73/EK un 2008/121/EK atcelšanu (OV L 272, 18.10.2011., 1. lpp.).

(27) Lai palielinātu tekstilizstrādājumu apritīgumu un vidisko ilgtspēju un samazinātu negatīvo ietekmi uz klimatu un *vidi, ar Regulu .../... [P. B. jāieraksta Produktu ilgtspējas ekodizaina regulas sērijas numurs un iestādes un jāpapildina zemsvītras piezīme]*¹⁸ tiks izstrādātas saistošas tekstilizstrādājumu **un apavu** ekodizaina prasības, kuras – atkarībā no tā, kas ietekmes novērtējumā tiks atzīts par vēlamu tekstilizstrādājumu vidiskās ilgtspējas palielināšanā, – reglamentēs tekstilizstrādājumu ilgizturību, atkārtotu izmantojamību, remontējamību un šķiedru reciklēšanu šķiedrās un obligāto pārstrādātu šķiedru saturu tekstilizstrādājumos. Tā arī reglamentēs bažas raisošu vielu klātbūtni, lai to izmantošanu varētu samazināt līdz minimumam un izsekot nolūkā samazināt atkritumu rašanos un uzlabot pārstrādi, kā arī novērst un samazināt vidē nonākušo sintētisko šķiedru daudzumu; tas palīdzēs būtiski samazināt mikroplastmasas izdalīšanos. Tajā pašā laikā iedarbīgs ekonomikas instruments, kā stimulēt ilgtspējīgāku tekstilizstrādājumu dizainu, tādējādi uzlabojot apritīguma dizainu, ir paplašinātas ražotāja atbildības maksu modulācija. Lai nodrošinātu spēcīgu stimulu virzīties uz ekodizainu, vienlaikus ņemot vērā iekšējā tirgus mērķus un tekstilnozares sastāvu, kurā galvenokārt darbojas MVU, kritēriji paplašinātas ražotāja atbildības maksu modulācijai ir jāaskaņo, balstoties uz visbūtiskākajiem ekodizaina parametriem; tas palīdzēs panākt tekstilizstrādājumu apstrādi saskaņā ar atkritumu hierarhiju. Maksu modulācija pēc ekodizaina kritērijiem būtu jābalsta uz ekodizaina prasībām un to mērīšanas metodikām, kas pieņemtas saskaņā ar Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu attiecībā uz tekstilizstrādājumiem **un apaviem** vai saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem, ar kuriem nosaka saskaņotus tekstilizstrādājumu **un apavu** ilgtspējas kritērijus un mērīšanas metodes (tikai tad, ja tie ir pieņemti). Ir lietderīgi pilnvarot Komisiju pieņemt saskaņotus noteikumus par maksu modulāciju, kuri nodrošinātu maksu modulācijas kritēriju saskaņošanu ar minētajām produktiem piemērojamām prasībām. **Industriālās un komerciālās stratēģijas ietekmē produkta lietošanas ilgumu, proti, tā ārējo ilgizturību, ko var izmērīt ar varbūtību, ka produkts kļūs par atkritumiem ar tā dizainu nesaistītu problēmu dēļ, kā rezultātā tekstilizstrādājumam piemītošā kvalitāte tagad ir mazākas nozīmes iemeslu tā aprites cikla beigām. Šīs stratēģijas noved pie produkta izmešanas pat pirms tā potenciālā kalpošanas laika beigām, izraisot tekstilizstrādājumu pārmērīgu patēriņu un līdz ar to tekstilatkritumu pārmērīgu rašanos.**

¹⁸ Pēc pieņemšanas OV jāieraksta atsauces numurs.

Saskaņā ar principu “piesārņotājs maksā” un principu, ka atkritumu rašanās novēršana ir atkritumu hierarhijas augstākais līmenis, un lai cīnītos pret tekstilizstrādājumu pārmērīgu patēriņu un tai sekojošo tekstilatkritumu pārmērīgu rašanos un lai būtu iespējama labāka apsaimniekošana to aprites cikla beigās, galu galā samazinot to ietekmi uz vidi, dalībvalstis var modulēt ražotāju finansiālās iemaksas, pamatojoties uz praksi, kas izraisa šādu tekstilatkritumu pārmērīgu rašanos, jo īpaši saistībā ar industriālajām un komerciālajām stratēģijām.

- (28) Lai uzraudzītu, vai ražotāji pilda pienākumus, kas saistīti ar to finansiālajām un organizatoriskajām saistībām nodrošināt, ka tiek apsaimniekoti lietoti tekstilizstrādājumi, tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti un apavi, ko tie pirmo reizi dara pieejamus tirgū kādas dalībvalsts teritorijā, kā arī to atkritumi, katrai dalībvalstij ir jāizveido ražotāju reģistrs un tas jāpārvalda, savukārt ražotājiem vajadzētu būt pienākumam tajā reģistrēties. Reģistrācijas prasības un formāts būtu pēc iespējas jāsaskaņo visā Savienībā, lai atvieglotu reģistrāciju, jo īpaši gadījumos, kad ražotāji tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus pirmo reizi dara pieejamus tirgū dažādās dalībvalstīs. Reģistrā norādītajai informācijai vajadzētu būt pieejamai tām struktūrām, kuras ir iesaistītas paplašinātās ražotāja atbildības pienākumu izpildes verificēšanā un to izpildes panākšanā.
- (29) Tā kā 99 % tekstilnozarē strādājošo uzņēmumu ir mazi un vidēji uzņēmumi, paplašinātas ražotāja atbildības shēmas ieviešanai attiecībā uz tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem vajadzētu būt vērstai uz to, lai pēc iespējas samazinātu administratīvo slogu. Tāpēc paplašinātie ražotāja pienākumi būtu jāpilda kolektīvi, ņemot talkā ražotāju atbildības organizācijas – **tostarp valsts vadītas ražotāju atbildības organizācijas, ja valsts to uzskata par piemērotu**, – kas uzņemtos atbildību to vārdā. Ražotāju atbildības organizācijām būtu jāsaņem dalībvalstu atļauja un cita starpā dokumentāri jāpierāda, ka tām ir finanšu līdzekļi, ar ko segt ar paplašināto ražotāja atbildību saistītās izmaksas, un ka tās pilda šos pienākumus. **Valsts vadītu ražotāju atbildības organizāciju gadījumā, tā kā nav pārstāvētā ražotāja pilnvarojuma, šajā direktīvā noteiktās prasības attiecībā uz šādu pilnvarojumu nebūtu jāpiemēro.**

(30) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/2065 ¹⁹ 30. pantā [...] noteikts, ka [...] tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, kas patērētājiem dod iespēju noslēgt distances līgumus ar [...] **tirgotājiem**, pirms tie ražotājam ļauj izmantot savus pakalpojumus, ir pienākums no minētā [...] **tirgotāja** iegūt noteiktu identifikācijas informāciju un [...] **tirgotāja** pašsertifikāciju, ar kuru tas apņemas piedāvāt tikai tādus produktus vai pakalpojumus, kas atbilst piemērojamajiem Savienības tiesību aktu noteikumiem. **Šajā direktīvā par tirgotājiem būtu jāuzskata ražotāji, kas piedāvā tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kuri pirmo reizi darīti pieejami tirgū patērētājiem Savienībā.**

(30.a) Lai nodrošinātu paplašinātas ražotāja atbildības pienākumu reālu izpildi, [...] reģistrācija tekstilizstrādājumu ražotāju reģistrā, ko dalībvalstīm ir pienākums izveidot, ievērojot šo direktīvu, [...] **būtu jāuzskata par attiecīgu informāciju [...] Regulas (ES) 2022/2065 30. panta 1. punkta d) apakšpunkta piemērošanas nolūkā. Turklāt [...] pašsertifikācijai, kas minēta minētās regulas 30. panta 1. punkta e) apakšpunktā, būtu jāaptver ražotāja apņemšanās [...] piedāvāt tikai tos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, uz kuriem attiecas šajā direktīvā noteiktās paplašinātas ražotāja atbildības prasības. [...] Atbilstība Regulas (ES) 2022/2065 [...] 30. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā noteiktajām prasībām [...] nebūtu jāuzskata par tādu, kas veido vispārēju pienākumu uzraudzīt informāciju, kuru nosūta vai uzglabā [...] tiešsaistes platformu nodrošinātāji, [...] kas patērētājiem dod iespēju noslēgt distances līgumus ar ražotājiem, nedz arī aktīvi meklēt faktus vai apstākļus, kas liecina par nelikumīgu darbību. Regulas (ES) 2022/2065 IV nodaļā paredzētos noteikumus par izpildi piemēro šādu platformu nodrošinātājiem saistībā ar minētajām prasībām.**

¹⁹ OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.

(30.b) Līdzīgas nevēlamas parazītisma situācijas varētu rasties attiecībā uz izpildes

pakalpojumu sniedzējiem. Šajā direktīvā ir iekļauti daži noteikumi, kuru mērķis ir tās novērst, izmantojot līdzīgu pieeju kā Regulā (ES) 2022/2065 attiecībā uz tiešsaistes platformu nodrošinātājiem.

- (31) Lai nodrošinātu tekstilizstrādājumu apstrādi saskaņā ar Direktīvā 2008/98/EK noteikto atkritumu hierarhiju, ražotāju atbildības organizācijām būtu jānodrošina, ka visiem dalīti savāktiem tekstilizstrādājumiem un apaviem veic šķirošanas darbības, kuru rezultātā iegūst atkārtotai izmantošanai derīgus priekšmetus, kuri atbilst lietotu tekstilizstrādājumu un pārstrādes izejvielu saņemšo tirgu vajadzībām Savienībā un pasaulē. Ņemot vērā to, ka tekstilizstrādājumu kalpošanas laika paildzināšana nes lielākus vidiskos ieguvumus, par galveno šķirošanas darbību mērķi būtu jāizvirza atkārtota izmantošana, kam seko šķirošana pārstrādei, ja priekšmetus profesionāli atzīst par atkārtoti neizmantojamiem. Minētās šķirošanas prasības, t. sk. par sākotnējo šķirošanu, kas var tikt veikta savākšanas punktā, Komisijai būtu jāizstrādā prioritārā kārtā kā daļa no saskaņotajiem Savienības kritērijiem, pēc kuriem nosaka, vai lietoti **tekstilizstrādājumi, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai** un pārstrādāti tekstilizstrādājumi pārstāj būt par atkritumiem. Minētajiem saskaņotiem kritērijiem būtu jānodrošina šķirošanas, atkritumu reģenerācijas darbībām un otrreizējo izejvielu ieguvei savāktu frakciju, kā arī materiālu plūsmu konsekvence un augsta kvalitāte pāri robežām, un tam savukārt būtu jāveicina atkārtotas izmantošanas un pārstrādes vērtības ķēžu mēroga izvērsšana. Savākšanas brīdī par atkritumiem nebūtu jāuzskata lietotos **tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kurus tiešie lietotāji tieši nodevuši** un kurus atkārtotas izmantošanas operatori vai sociālās ekonomikas struktūras **savākšanas punktā tieši [...]** profesionāli atzinuši par derīgiem atkārtotai izmantošanai. **Tā kā tiešais lietotājs nav apmācīts nošķirt atkārtoti izmantojamus un pārstrādājamus priekšmetus, ir vajadzīgs profesionāls atzinums. Profesionāls atzinums nozīmē, ka galīgais lēmums lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus klasificēt kā derīgus atkārtotai izmantošanai nav jāpieņem tiešajam lietotājam, bet gan tiem, kas lietotos produktus saņem savākšanas punktā un kas ir apmācīti vai kam ir norādījumi, lai viņi varētu sniegt atbilstīgu atzinumu.** Ja atkārtota izmantošana, **sagatavošana atkārtotai izmantošanai** vai pārstrāde tehniski nav iespējama, tik un tā būtu jāpiemēro atkritumu hierarhija, proti, pēc iespējas jāizvairās no apglabāšanas poligonos, jo īpaši attiecībā uz bionoārdāmiem tekstilizstrādājumiem, kuri rada metāna emisijas, un sadedzināšanas gadījumā jāveic enerģijas reģenerācija.

(32) Lietotu tekstilizstrādājumu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, un to atkritumu eksports ārpus ES ir pastāvīgi palielinājies, un eksports veido lielāko ES radīto pēcpatēriņa tekstilizstrādājumu atkārtotas izmantošanas tirgus daļu. Ņemot vērā to, ka pēc 2025. gadā plānotās dalītās savākšanas ieviešanas savāktā [...] **tekstilatkrītumu** daudzums ievērojami pieaugs, tad, lai nodrošinātu augstu vides aizsardzību, ir svarīgi pastiprināt centienus apkarot nelikumīgus atkritumu sūtījumus uz trešām valstīm, kuri tiek uzdoti par tādiem, kas nav atkritumi. Balstoties uz Regulu.../... [P. B. jāieraksta iestādes un sērijas numurs un jāaizpilda zemspītras piezīme, kas attiecas uz Regulu par atkritumu sūtījumiem]²⁰ un ņemot vērā mērķi nodrošināt pēcpatēriņa tekstilizstrādājumu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un apkarot nelikumīgus atkritumu sūtījumus, būtu jāparedz, ka visi dalīti savāktie lietotie tekstilizstrādājumi, tekstilizstrādājumiem radniecīgie produkti un apavi pirms nosūtīšanas tiek šķiroti. Turklāt būtu jāparedz, ka visus dalīti savāktos lietotos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus līdz to sašķirošanai, ko veic apmācīts atkārtotas izmantošanas un pārstrādes operators, **kurš tos var klasificēt kā derīgus atkārtotai izmantošanai**, uzskata par atkritumiem un uz tiem attiecas Savienības tiesību akti atkritumu jomā, arī tiesību akti par atkritumu sūtījumiem. Šķirošana būtu jāveic saskaņā ar saskaņotām šķirošanas prasībām, kuras nodrošina augstas kvalitātes atkārtoti izmantojamu frakciju, kas atbilst lietotu tekstilizstrādājumu saņemšo tirgu vajadzībām ES un pasaulē, kā arī būtu jānosaka kritēriji, pēc kuriem lietotas preces, **kas atzītas par derīgām atkārtotai izmantošanai**, nošķir no atkritumiem. Lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, sūtījumiem būtu jāpievieno informācija, kas apliecina, ka šie priekšmeti ir iegūti šķirošanas vai sagatavošanas atkārtotai izmantošanai darbības rezultātā un ka šie priekšmeti ir piemēroti atkārtotai izmantošanai. **Ražotāju atbildības organizācijām, kā arī sociālās ekonomikas struktūrām būtu jāziņo par tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumu eksportu un par tādu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, eksportu, tādējādi dodot iespēju dalībvalstīm šādu eksportu uzraudzīt, lai labāk izprastu tekstilizstrādājumu vērtības ķēdi.**

²⁰ Pēc pieņemšanas OV jāieraksta atsauces numurs.

- (33) Lai dalībvalstis varētu sasniegt šajā direktīvā nospraustos mērķrādītājus, dalībvalstīm būtu jāpārskata savas pārtikas izšķērdēšanas novēršanas programmas nolūkā tajās **vajadzības gadījumā** iekļaut jaunus pasākumus, ar kuriem tiktu iesaistīti dažādi partneri no publiskā un privātā sektora, un koordinētas darbības, ar kurām tiktu risināti konkrēti īpaši sāpīgie jautājumi, kā arī mainīta attieksme un paradumi, kas noved pie pārtikas izšķērdēšanas. Gatavojot šīs programmas, dalībvalstis varētu iedvesmoties no ieteikumiem, kas saņemti pilsoņu panelīdiskusijā par pārtikas izšķērdēšanu, **no Eiropas Patērētāju foruma par pārtikas izšķērdēšanu kompendija, kurā ietverti rīki, paraugprakse un ieteikumi patērētāju pārtikas izšķērdēšanas mazināšanai, un no domu apmaiņas ES Pārtikas zudumu un pārtikas izšķērdēšanas platformā.**
- (34) Bez skaidras pārskatatbildības un pārtikas izšķērdēšanas novēršanas pasākumu pārvaldības nebūs iespējams sekmīgi koordinēt pasākumus, kas veltīti pārmaiņu virzīšanai un šajā direktīvā nosprausto mērķrādītāju sasniegšanai. Ņemot vērā to, ka daudzas iestādes un dažādas ieinteresētās personas vieno iecere apkarot pārtikas izšķērdēšanu dalībvalstīs, ir jāieceļ kompetentā iestāde, kura būtu atbildīga par darbību vispārēju koordināciju valsts līmenī.
- (35) Lai sekmīgāk uzraudzītu produktu atkārtotu izmantošanu, arī tekstilizstrādājumu atkārtotu izmantošanu un [...] **sagatavošanu** atkārtotai izmantošanai, tostarp ņemot vērā iespējamu snieguma mērķrādītāju noteikšanu nākotnē, Savienības līmenī būtu jāuzlabo informācijas detalizētība par pēcpatēriņa tekstilizstrādājumu apsaimniekošanu pašvaldībās. Dati par atkārtotu izmantošanu un [...] **sagatavošanu** atkārtotai izmantošanai veido datu plūsmas, kuras ir svarīgas, lai sekotu līdzi tam, vai atkritumu rašanās tiek atsaistīta no ekonomikas izaugsmes un vai notiek pāreja uz ilgtspējīgu, iekļaujošu un aprites ekonomiku. Tāpēc šīs datu plūsmas būtu jāpārvalda Eiropas Vides aģentūrai.

- (36) [...] **Saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EC 9. panta 8. punktu Komisijas Deleģētais lēmums (ES) 2019/1597 izveido** vienotu metodiku un minimālās kvalitātes prasības, ar kurām nodrošina vienotu pārtikas atkritumu līmeņu mērīšanu. **Lai uzlabotu to datu kvalitāti, ticamību un salīdzināmību, kurus dalībvalstis paziņo par pārtikas atkritumu apjomiem, minētajā noteikumā paredzētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus arī turpmāk būtu jādeleģē Komisijai. Skaidrības labad minētā pilnvaru deleģēšana būtu jāpārceļ uz jaunu pantu, kas konkrēti attiecas uz pārtikas izšķērdēšanas novēršanu, un jāveic nelieli pielāgojumi.**
- (37) Lai Direktīvā 2008/98/EK uzskaitītos kombinētās nomenklatūras kodus saskaņotu ar Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 1. pielikumā uzskaitītajiem kodiem, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras attiecībā uz Direktīvas 2008/98/EK IVc pielikuma grozījumiem pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (38) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Direktīvas 2008/98/EK īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras attiecībā uz 22.b panta 4. punktā noteiktajās informācijas prasībās balstītu saskaņotu formātu, kādā ražotāju reģistrē reģistrā, maksu modulācijas kritērijiem 22.c panta 3. punkta a) apakšpunkta piemērošanas vajadzībām [...]. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ²¹.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

(39) Tāpēc Direktīva 2008/98/EK būtu attiecīgi jāgroza.

(40) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, uzlabot pārtikas **atkritumu** un [...] **lietotu tekstilizstrādājumu un tekstilatkritumu** apsaimniekošanas vidisko ilgtspēju un nodrošināt lietotu tekstilizstrādājumu un tekstilatkritumu brīvu apriti iekšējā tirgū, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi subsidiaritātes mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi

Direktīvu 2008/98/EK groza šādi:

direktīvas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) “a) atmosfērā emitētus gāzveida efluentus un oglekļa dioksīdu, kas uztverts un transportēts ģeoloģiskai uzglabāšanai un ko ģeoloģiski uzglabā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/31/EK *;

* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).”;

direktīvas 3. pantā iekļauj šādus punktus:

“4.b) “IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotājs” ir jebkurš izgatavotājs, importētājs vai izplatītājs vai cita fiziska vai juridiska persona, izņemot personas, kas tirgū piegādā lietotus IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, **tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus** un apavus, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, un IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kas iegūti no šādiem lietotiem produktiem vai atkritumproduktiem vai to daļām, [...] un pašnodarbinātus drēbniekus, kuri ražo individualizētus produktus; neatkarīgi no izmantotās pārdošanas metodes, ietverot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES * 2. panta 7) punktā definētos distances līgumus, šāda persona vai nu:

- a) ir iedibināta dalībvalstī un izgatavo IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus ar savu nosaukumu vai preču zīmi, vai arī pasūta to konstruēšanu vai izgatavošanu un tos ar savu vārdu vai preču zīmi pirmo reizi piegādā minētās dalībvalsts teritorijā;
- b) ir iedibināta dalībvalstī un minētās dalībvalsts teritorijā ar savu nosaukumu vai preču zīmi pārdod tālāk IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kurus izgatavojuši citi a) apakšpunktā minētie ražotāji un uz kuriem nav norādīts izgatavotāja nosaukums, zīmols vai preču zīme;
- c) ir iedibināta dalībvalstī un minētajā dalībvalstī pirmo reizi profesionāli piegādā IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus no citas dalībvalsts vai trešās valsts; vai
- d) dalībvalstī IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, izmantojot distances saziņas līdzekļus, pārdod tieši tiešajiem lietotājiem, arī privātām mājsaimniecībām vai citiem lietotājiem, kas nav privātas mājsaimniecības, un ir iedibināta citā dalībvalstī vai trešā valstī;

4.c) “darīt pieejamu tirgū” nozīmē komercdarbības gaitā produktu par maksu vai bez maksas piegādāt izplatīšanai vai izmantošanai [...] **dalībvalsts tirgū**;

4.d) “ražotāju atbildības organizācija” ir juridiska persona, kas ražotāju vārdā vai nu finansiāli, vai finansiāli un operacionāli organizē paplašinātās ražotāja atbildības pienākumu izpildi;

4.e) “tiešsaistes platforma” ir tiešsaistes platforma, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/2065 ** 3. panta i) punktā;

4.ea) “izpildes pakalpojumu sniedzējs” ir izpildes pakalpojumu sniedzējs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1020 * 3. pantā 11. punktā;**

4.f) “patērētājs” ir fiziskas personas, kas rīkojas nolūkos, kuri nav saistīti ar arodu, uzņēmējdarbību, amatu vai profesiju;

4.g) “tiešais lietotājs” ir tiešais lietotājs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1020 * 3. panta 21) punktā;**

4.h) “sociālās ekonomikas struktūra” ir privāttiesību subjekts, kas nodrošina preces un pakalpojumus, tostarp kooperatīvi, savstarpējās sabiedrības, apvienības, tostarp labdarības organizācijas, fondi vai sociālie uzņēmumi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1057 ** 2. panta 1. punkta 13) apakšpunktā, un kas darbojas saskaņā ar šādiem principiem:**

i) cilvēku, kā arī sociāliem vai vides mērķiem ir augstāka prioritāte nekā peļņai;

ii) visas peļņas vai tās lielākās daļas un pārpalikuma reinvestēšana ar mērķi turpināt īstenot sociālos vai vides mērķus un veikt darbības savu locekļu, lietotāju vai visas sabiedrības interesēs; un

iii) demokrātiska vai līdzdalīga pārvaldība.

4.i) “nerealizēts patēriņa produkts” ir nerealizēts patēriņa produkts, kā definēts Regulas .../... (OV..... lpp.) [P. B. ierakstīt informāciju par Produktu ilgtspējas ekodizaina regulas publikāciju] 2. pantā”;

*** Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.).**

**** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.).**

***** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.).**

****** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.).**

2.a) direktīvas 6. pantā iekļauj šādu punktu:

2.a Jo īpaši Komisija pieņem īstenošanas aktu attiecībā uz atkritumu stadijas izbeigšanas kritērijiem tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumiem. Pieņemot minēto īstenošanas aktu, Komisija iekļauj kritērijus tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, un pārstrādātiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem.

- 3) direktīvas 9. panta 1. punkta g) un h) apakšpunktu un 5., 6. un 8. punktu svītros;
- 4) direktīvā iekļauj šādu 9.a pantu:

“9.a pants

Pārtikas atkritumu rašanās novēršana

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas ir piemēroti, lai novērstu pārtikas atkritumu rašanos primārajā ražošanā, pārstrādē un izgatavošanā, mazumtirdzniecībā un citos pārtikas izplatīšanas kanālos, restorānos un sabiedriskajā ēdināšanā, kā arī mājāsaimniecībās. Minētie pasākumi ir **vismaz** šādi:
 - a) izstrādāt un atbalstīt paradumu maiņas intervences pasākumus, kuru mērķis ir samazināt pārtikas izšķērdēšanu, un informācijas kampaņas, kuru mērķis ir veicināt izpratni par pārtikas izšķērdēšanas novēršanu;
 - b) apzināt un novērst pārtikas piegādes ķēdes funkcionēšanas nepilnības un atbalstīt sadarbību starp visiem dalībniekiem, vienlaikus nodrošinot preventīvo pasākumu izmaksu un ieguvumu taisnīgu sadali;
 - c) veicināt pārtikas ziedošanu un cita veida pārdali cilvēku patēriņam, priekšroku dodot pārtikas izmantošanai cilvēku uzturā, nevis dzīvnieku barošanai un atkalpārstrādei nepārtikas produktos;
 - d) atbalstīt apmācīšanu un prasmju pilnveidi, kā arī atvieglot piekļuvi finansējuma iespējām, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem un sociālās ekonomikas [...] **strukturām.**

Dalībvalstis nodrošina, ka visi attiecīgie dalībnieki piegādes ķēdē tiek iesaistīti samērīgi ar to spēju un lomu pārtikas atkritumu rašanās novēršanā pārtikas piegādes ķēdē, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai nesamērīgi netiktu ietekmēti mazie un vidējie uzņēmumi.

2. Dalībvalstis uzrauga un novērtē pārtikas atkritumu novēršanas pasākumu īstenošanu, arī atbilstību 4. punktā minētajiem pārtikas **atkritumu** samazināšanas mērķrādītājiem, un šajā nolūkā, balstoties uz metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar 3. punktu, mēra pārtikas atkritumu līmeņus.
3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu, ar kuriem šo direktīvu papildina attiecībā uz vienotas metodikas un minimālo kvalitātes prasību noteikšanu, ar ko nodrošina vienotu pārtikas atkritumu līmeņu mērīšanu, **lai uzlabotu to datu kvalitāti, ticamību un salīdzināmību, kurus dalībvalstis paziņojušas par pārtikas atkritumu apjomiem, tostarp metodes tādas pārtikas atkritumu frakcijas mērīšanai, kas sastāv no daļām, kuras paredzētas cilvēku uzturam.**
4. Dalībvalstis veic pasākumus, kas ir vajadzīgi un piemēroti, lai līdz 2030. gada 31. decembrim valsts līmenī sasniegtu šādus pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītājus:
 - a) pārtikas atkritumu rašanos pārstrādē un izgatavošanā samazināt par 10 % salīdzinājumā ar 2020. gadā radīto daudzumu;
 - b) pārtikas atkritumu rašanos uz vienu iedzīvotāju kopā mazumtirdzniecībā un citos pārtikas izplatīšanas kanālos, restorānos un sabiedriskajā ēdināšanā un mājāsaimniecībās samazināt par 30 % salīdzinājumā ar 2020. gadā radīto daudzumu.

5. Ja dalībvalsts var sniegt datus par atsaucē gadu pirms 2020. gada, kas savākti, izmantojot metodes, kuras ir līdzvērtīgas Komisijas Deleģētajā lēmumā (ES) 2019/1597 noteiktajai pārtikas atkritumu līmeņu vienotas mērīšanas metodikai un minimālajām kvalitātes prasībām, var izmantot agrāku atsaucē gadu. Dalībvalsts par nodomu izmantot agrāku atsaucē gadu Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo [18 mēnešu laikā no šīs direktīvas stāšanās spēkā] un Komisijai iesniedz datus un to vākšanai izmantotās mērījumu metodes. **Ja dalībvalsts lēš, ka Covid-19 pandēmijas dēļ par 2020. gadu savāktie dati nav reprezentatīvi attiecībā uz pārtikas atkritumu rašanos tās teritorijā, tā par atsaucē gadu var izmantot 2021., 2022. vai 2023. gadu. Dalībvalsts ... [18 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par savu nodomu izmantot par atsaucē gadu 2021., 2022. vai 2023. gadu, norādot pamatojumu.**
- 5.a Lai palīdzētu dalībvalstīm līdz ... [24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] sasniegt 4. punkta b) apakšpunktā noteiktos pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītājus, Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem korekcijas koeficientu, lai ņemtu vērā tūrisma pieaugumu vai samazināšanos salīdzinājumā ar atsaucē gadu. Šo īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar šīs direktīvas 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
- 5.b. Lai palīdzētu dalībvalstīm līdz ... [24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] sasniegt 4. punkta a) apakšpunktā noteiktos pārtikas atkritumu samazināšanas mērķrādītājus, Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem korekcijas koeficientu, lai ņemtu vērā ražošanas apjomu palielinājumu vai samazinājumu pārstrādē un izgatavošanā salīdzinājumā ar atsaucē gadu. Šo īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar šīs direktīvas 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
6. Ja Komisija uzskata, ka dati **par atsaucē gadu pirms 2020. gada** neatbilst nosacījumiem 5. punktā, tā sešu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts paziņojums, kas sniegts saskaņā ar 5. punktu, pieņem lēmumu, kurā dalībvalstij pieprasa par atsaucē gadu izmantot vai nu 2020. gadu, vai citu gadu, kas nav dalībvalsts ierosinātais gads.

7. Šā panta 4. punktā noteiktos mērķrādītājus, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam, Komisija līdz 2027. gada 31. decembrim pārskata, lai vajadzības gadījumā tos mainītu un/vai paplašinātu, attiecinot tos arī uz citiem pārtikas piegādes ķēdes posmiem, un apsvērtu iespēju nospraust jaunus mērķrādītājus periodam pēc 2030. gada, **tostarp izvērtējot iespēju noteikt mērķrādītāju tai kopējo pārtikas atkritumu daļai, kas sastāv no pārtikas daļām, kuras paredzētas cilvēku uzturam.** Minētajā nolūkā Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu.
- 7.a Komisija veic pētījumu par pārtikas atkritumiem un zudumiem primārās ražošanas laikā, tostarp visos dažādajos primārās ražošanas posmos, kuros pārtikas atkritumi un zudumi rodas. Šajā pētījumā novērtē pārtikas atkritumu un zudumu apjomu un cēloņus primārajā ražošanā un nosaka piemērotas sviras šādu atkritumu un zudumu samazināšanai. Komisija, pamatodamās uz šo novērtējumu, līdz 2027. gada 31. decembrim Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.**

[...]

5.a) regulas 11. pantā iekļauj šādu jaunu 6.a punktu:

“6.a Līdz 2028. gada 31. decembrim Komisija apsver iespēju noteikt atkritumu rašanās novēršanas, vākšanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un pārstrādes mērķrādītājus attiecībā uz tekstilatkritumiem. Minētajā nolūkā Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu.”;

5.b) regulas 11. pantā iekļauj šādu jaunu 6.b punktu:

“6.b Līdz 2028. gada 31. decembrim Komisija veic pārskatīšanu, lai novērtētu, vai paplašinātās ražotāja atbildības shēmas, kas attiecībā uz IVc pielikumā uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem noteiktas, ievērojot šo direktīvu, sedz izmaksas, kas izriet no šajā direktīvā izklāstīto prasību transponēšanas. Ja, pamatojoties uz pārskatīšanu, Komisija novērtē, ka paplašinātās ražotāja atbildības shēmu finansējums nav pietiekams, lai segtu 22.a pantā minētās izmaksas, Komisija attiecīgā gadījumā un ne vēlāk kā divus gadus pēc pārskatīšanas beigām iesniedz leģislatīva akta priekšlikumu, lai nodrošinātu izmaksu pilnīgu atgūšanu saskaņā ar principu “piesārņotājs maksā”.

6) direktīvas 11.b panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Komisija sadarbībā ar Eiropas Vides aģentūru sagatavo ziņojumus par panākto progresu virzībā uz 9.a panta 4. punktā, 11. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 11. panta 3. punktā nosprausto mērķrādītāju sasniegšanu, un to dara ne vēlāk kā trīs gadus pirms katra noteiktā termiņa.”;

7) direktīvā iekļauj šādu 22.a–22.d pantu:

“22.a pants

Paplašinātās ražotāja atbildības shēma tekstilizstrādājumiem

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāji uzņemas paplašinātu ražotāja atbildību par IVc pielikumā uzskaitītajiem [...] **tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem [...]**, kurus tie pirmo reizi dara pieejamus tirgū dalībvalsts teritorijā saskaņā ar 8. un 8.a pantu.

- 1.a Dalībvalstis nodrošina, ka 3. panta 4.b punkta d) apakšpunktā definētais ražotājs, kas ir iedibināts citā dalībvalstī un kas IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus pirmo reizi dara pieejamus to teritorijā, ar rakstisku pilnvaru iecel to teritorijā iedibinātu juridisku vai fizisku personu par pilnvaroto pārstāvi, lai izpildītu ražotāja pienākumus, kas saistīti ar paplašinātas ražotāja atbildības shēmu to teritorijā. Dalībvalstis var paredzēt, ka 3. panta 4.b punkta d) apakšpunktā definētais ražotājs, kas ir iedibināts kādā trešā valstī un kas IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus pirmo reizi dara pieejamus to teritorijā, ar rakstisku pilnvaru iecel to teritorijā iedibinātu juridisku vai fizisku personu par pilnvaroto pārstāvi, lai izpildītu ražotāja pienākumus, kas saistīti ar paplašinātas ražotāja atbildības shēmu to teritorijā.
2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 38.a pantu, ar kuriem groza šīs direktīvas IVc pielikumu nolūkā šīs direktīvas IVc pielikumā uzskaitītos kombinētās nomenklatūras kodus saskaņot ar Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 * 1. pielikumā uzskaitītajiem kodiem.
3. Dalībvalstis skaidri definē 1. punktā minētās paplašinātas ražotāja atbildības shēmas īstenošanā, uzraudzībā un verificācijā iesaistīto relevanto dalībnieku lomu un atbildību.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāji sedz **vismaz** izmaksas par šādiem pasākumiem:
- a) lietotu IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu savākšana un tālāka atkritumu apsaimniekošana, kas ietver šādas darbības:
- 1) minēto lietoto produktu savākšana atkārtotai izmantošanai un atkritumproduktu dalīta savākšana nolūkā tos [...] **sagatavot** atkārtotai izmantošanai un pārstrādāt saskaņā ar 22.c un 22.d pantu;

- 2) 1. punktā minēto savākto kravu transportēšana nolūkā tās tālāk šķirot atkārtotai izmantošanai, [...] **sagatavot** atkārtotai izmantošanai un pārstrādei saskaņā ar 22.d pantu;
- 3) 1. punktā minēto savākto kravu šķirošana, [...] **sagatavošana** atkārtotai izmantošanai, pārstrāde un citas reģenerācijas darbības un apglabāšana;
- 4) savākšana, transportēšana un apstrāde, ko veic attiecībā uz [...] atkritumiem, kurus, **ievērojot 1., 2. un 3. punktā minētās darbības**, radījušas [...] **sociālās ekonomikas struktūras** un citi [...] **dalībnieki**, kas ir daļa no 22.c panta 5. un 11. punktā minētās savākšanas sistēmas;
- b) savākto jaukto sadzīves atkritumu sastāva apsekojuma veikšana saskaņā ar 22.d panta 6. punktu;
- c) informācijas sniegšana par tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu ilgtspējīgu patēriņu, atkritumu rašanās novēršanu, atkārtotu izmantošanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, **tostarp remontu**, pārstrādi, citu veidu reģenerāciju un apglabāšanu saskaņā ar 22.c panta 13., 14. un 17. punktu;
- d) datu vākšana un ziņošana kompetentajām iestādēm saskaņā ar 37. pantu;
- e) atbalsts pētniecībai un izstrādei nolūkā uzlabot šķirošanas un pārstrādes procesus, jo īpaši nolūkā palielināt šķiedru reciklēšanas šķiedrās mērogu, **un attīstīt ilgtspējīgus, atkārtoti izmantojamus un pārstrādājamus tekstilizstrādājumus, kas nesatur bažas raisošas vielas**, neskarot Savienības valsts atbalsta noteikumus.

4.a Dalībvalstis var nolemt, ka IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāji daļēji vai pilnībā sedz šā panta 4. punkta a) apakšpunktā minētās izmaksas par IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumiem, kas nonāk jauktos sadzīves atkritumos.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāji sedz šā panta 4. punktā minētās izmaksas attiecībā uz lietotajiem IVc pielikumā uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem un to atkritumiem, kas nodoti saskaņā ar 22.c panta 5. un 11. punktu izveidotajos savākšanas punktos, ja šādi produkti pirmo reizi darīti pieejami tirgū dalībvalsts teritorijā [...] **ne agrāk kā** [*P. B. ieraksta šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās datumu*].
6. Šā panta 4. punktā minētās sedzamās izmaksas nepārsniedz izmaksas, kas ir nepieciešamas, lai minētajā punktā norādītos pakalpojumus sniegtu izmaksefektīvā veidā, un attiecīgie dalībnieki tās nosaka pārredzamā veidā. **Ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu tās 4. punkta a) apakšpunktā minētās atkritumu apsaimniekošanas izmaksu finansiālu segumu, kura jāveic kā daļa no paplašinātas ražotāja atbildības pienākumiem, katra dalībvalsts var pieprasīt ražotāju atbildības organizācijām noteikt iemaksu no komerciālas atkārtotas izmantošanas operatoriem, kuri tās teritorijā pirmo reizi dara pieejamus lietotus IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, un IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kas iegūti no šādiem lietotiem produktiem vai to atkritumiem. No komerciālas atkārtotas izmantošanas operatoriem pieprasītā iemaksa jebkurā gadījumā ir mazāka nekā iemaksa, kas pieprasīta no IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotājiem.**
7. Lai nodrošinātu atbilstību Regulas (ES) 2022/2065 30. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktam, dalībvalstis nodrošina, ka tiešsaistes platformu nodrošinātāji, uz kuriem attiecas minētās regulas 3. nodaļas 4. iedaļa un kuri patērētājiem dod iespēju noslēgt distances līgumus ar ražotājiem, kas patērētājiem Savienībā piedāvā IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, no ražotājiem, **pirms tiem atļaut izmantot savus pakalpojumus, iegūst šādu informāciju:**
- a) informācija par reģistrāciju 22.b pantā minētajā ražotāju reģistrā dalībvalstī, kurā atrodas patērētājs, un ražotāja reģistrācijas numurs vai numuri minētajā reģistrā;

- b) ražotāja pašsertifikācija, ar kuru ražotājs apņemas piedāvāt tikai tādus IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, attiecībā uz kuriem dalībvalstī, kurā atrodas patērētājs, ir izpildītas šā panta 1. un 4. punktā un 22.c panta 1. punktā minētās paplašinātas ražotāja atbildības prasības.
8. Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 1. punktā noteiktās paplašinātas ražotāja atbildības shēmas tiek izveidotas līdz [*P. B. ieraksta datumu: trīsdesmit mēneši pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā*] saskaņā ar 8., 8.a un 22.a–22.d pantu.
9. **Dalībvalstis pieņem pasākumus, lai nodrošinātu, ka ražotāji, kas IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus piedāvā tiešajiem lietotājiem Savienībā, izpildes pakalpojumu sniedzējiem 7. punktā minēto informāciju sniedz brīdī, kad starp pakalpojumu sniedzēju un ražotāju tiek noslēgts līgums par jebkuru no Regulas (ES) 2019/1020 3. panta 11. punktā minētajiem pakalpojumiem.**
10. Dalībvalsts nodrošina, ka pēc 9. punktā minētās informācijas saņemšanas un brīdī, kad tiek noslēgts līgums starp pakalpojumu sniedzēju un ražotāju par jebkuru no Regulas (ES) 2019/1020 3. panta 11. punktā minētajiem pakalpojumiem, izpildes pakalpojumu sniedzējs, izmantojot jebkuru tādu brīvi pieejamu oficiālu tiešsaistes datubāzi vai tiešsaistes saskarni, kuru darījusi pieejamu dalībvalsts vai Savienība, vai pieprasot ražotājam iesniegt uzticamu avotu izsniegtus apliecināšus dokumentus, dara visu iespējamo, lai novērtētu, vai 9. punktā minētā informācija ir uzticama un pilnīga. Šīs direktīvas nolūkos ražotāji ir atbildīgi par sniegtās informācijas pareizību.

Dalībvalstis nodrošina, ka:

- i) ja izpildes pakalpojumu sniedzējs iegūst pietiekamas norādes vai tam ir pamats uzskatīt, ka kāds 9. punktā minētais informācijas elements, kas iegūts no attiecīgā ražotāja, ir neprecīzs, nepilnīgs vai nav atjaunināts, minētais pakalpojumu sniedzējs pieprasa ražotājam nekavējoties vai Savienības un valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā labot minēto situāciju; un
- ii) ja ražotājs minēto informāciju neizlabo vai nepapildina, izpildes pakalpojumu sniedzējs ātri aptur sava pakalpojuma sniegšanu minētajam ražotājam saistībā ar IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu piedāvāšanu tiešajiem lietotājiem Savienībā, līdz pieprasījums ir pilnībā izpildīts. Izpildes pakalpojumu sniedzējs informē ražotāju par šādas apturēšanas iemesliem.

11. Neskarot Regulas (ES) 2019/1150 4. pantu, ja izpildes pakalpojumu sniedzējs aptur sava pakalpojuma sniegšanu, ievērojot šā panta 10. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgajam ražotājam ir tiesības apstrīdēt izpildes pakalpojumu sniedzēja lēmumu tās dalībvalsts tiesā, kurā izpildes pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts.

22.b pants

Tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāju reģistrs

1. Dalībvalstis izveido IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāju reģistru, ar kura palīdzību uzrauga šo ražotāju atbilstību 22.a pantam un 22.c panta 1. punktam.

[...] Līdz **[P. B. ieraksta datumu: trīsdesmit mēneši pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā]** Komisija izveido tīmekļvietni, kurā ir saites uz visiem [...] valstu reģistriem, lai atvieglotu ražotāju reģistrāciju visās dalībvalstīs.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotājiem ir pienākums reģistrēties 1. punktā minētajā reģistrā. Šajā nolūkā dalībvalstis nosaka, ka ražotājiem reģistrācijas pieteikums ir jāiesniedz katrā dalībvalstī, kurā tie IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus pirmo reizi dara pieejamus tirgū.
3. Dalībvalstis ražotājiem savā teritorijā pirmo reizi darīt pieejamus tirgū IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus atļauj tikai tad, ja tie vai – pilnvarojuma gadījumā – to pilnvarotie pārstāvji attiecībā uz paplašināto ražotāja atbildību ir reģistrēti minētajā dalībvalstī.
4. Reģistrācijas pieteikumā iekļauj šādu informāciju:
 - a) ražotāja nosaukums, preču zīme un zīmoli, ja tādi ir, ar kuriem ražotājs darbojas dalībvalstī, un ražotāja adrese, tai skaitā pasta indekss un vieta, iela un numurs, valsts, tālruņa numurs, ja tāds ir, tīmekļa adrese un e-pasta adrese, kā arī vienotā kontaktpunkta personas vārds;
 - b) ražotāja valsts identifikācijas kods, arī komercreģistra numurs vai cits līdzvērtīgs oficiāls reģistrācijas numurs, un Savienības nodokļu maksātāja numurs vai valsts nodokļu maksātāja identifikācijas numurs;
 - c) to IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu kombinētās nomenklatūras kodi, kurus ražotājs plāno minētās dalībvalsts teritorijā pirmo reizi darīt pieejamus tirgū;
 - d) ražotāju atbildības organizācijas nosaukums, pasta indekss, vieta, iela un numurs, valsts, tālruņa numurs, tīmekļa adrese, e-pasta adrese un valsts identifikācijas kods, komercreģistra numurs vai līdzvērtīgs oficiāls reģistrācijas numurs, Savienības vai valsts nodokļu maksātāja identifikācijas numurs un pārstāvētā ražotāja pilnvarojums;
 - e) ražotāja vai – **attiecīgā gadījumā – pilnvarotā pārstāvja attiecībā uz paplašināto ražotāja atbildību, vai** ražotāju atbildības organizācijas paziņojums, ka sniegtā informācija ir patiesa.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka šajā pantā noteiktos pienākumus ražotāja vārdā **ar rakstisku pilnvaru** var pildīt ražotāju atbildības organizācija.

Ja ražotājs ir iecēlis ražotāju atbildības organizāciju, šajā pantā noteiktos pienākumus *mutatis mutandis* pilda šī organizācija, ja vien dalībvalsts nav norādījusi citādi.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde:

- a) šā panta 2. punktā minētos ražotāju reģistrācijas pieteikumus saņem, izmantojot elektronisku datu apstrādes sistēmu, par kuru ir sniegta informācija kompetentās iestādes tīmekļvietnē;
- b) reģistrāciju veic un reģistrācijas numuru piešķir ne vēlāk kā 12 nedēļu laikā kopš brīža, kad ir sniegta 4. punktā prasītā informācija;
- c) drīkst noteikt detalizētus pasākumus attiecībā uz reģistrācijas prasībām un procesu, tomēr bez būtiskām prasībām papildus tām, kas minētas 4. punktā;
- d) drīkst par 2. punktā minēto pieteikumu apstrādi no ražotājiem iekasēt uz izmaksām balstītu un samērīgu maksu.

7. Ja 4. punktā minētā informācija un saistītie dokumentārie pierādījumi nav sniegti vai nav pietiekami vai ja ražotājs vairs neatbilst 4. punkta d) apakšpunktā noteiktajām prasībām, kompetentā iestāde ražotāja reģistrāciju var atteikt vai atsaukt.

8. Dalībvalstis nosaka, ka ražotājam vai – attiecīgā gadījumā – **pilnvarotajam pārstāvim attiecībā uz paplašināto ražotāja atbildību, vai** ražotāju atbildības organizācijai ir bez liekas kavēšanās kompetentajai iestādei jāpaziņo par jebkādām izmaiņām reģistrācijas informācijā saskaņā ar 4. punkta d) apakšpunktu un par to, ja tiek pilnīgi izbeigts dalībvalsts teritorijā pirmo reizi darīt pieejamus reģistrācijā minētos tekstilizstrādājumus, **tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus.** Ja ražotājs vairs nepastāv, to no ražotāju reģistra izslēdz.
9. Ja ražotāju reģistrā iekļautā informācija nav publiski piekļūstama, dalībvalstis nodrošina, ka bezmaksas piekļuve reģistram tiek nodrošināta tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, kas dod iespēju patērētājiem noslēgt distances līgumus ar ražotājiem **un izpildes pakalpojumu sniedzējiem, kuri ar ražotājiem, kas tiešajiem lietotājiem piedāvā IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, slēdz līgumu par jebkuru no Regulas (ES) 2019/1020 3. panta 11. punktā minētajiem pakalpojumiem.**
10. **Līdz [P. B. ieraksta datumu: 12 mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā]** Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka uz šā panta 4. punktā noteiktajām informācijas prasībām balstītu saskaņotu formātu, kādā ražotāju reģistrē reģistrā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 39. panta 2. punktā.

22.c pants

Ražotāju atbildības organizācijas tekstilizstrādājumu jomā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāji [...] **uztic** ražotāju atbildības organizācijai to vārdā izpildīt 22.a pantā noteiktos paplašinātas ražotāja atbildības pienākumus.

2. Dalībvalstis nosaka, ka ražotāju atbildības organizācijām, kas plāno ražotāju vārdā pildīt paplašinātas ražotāja atbildības pienākumus saskaņā ar 8.a panta 3. punktu, 22.a, 22.b, 22.d pantu un šo pantu, ir jāsaņem kompetentās iestādes atļauja.
3. Dalībvalstis nosaka, ka ražotāju atbildības organizācijām ir jānodrošina, ka finansiālās iemaksas, ko tām maksā IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotāji:
- a) ir balstītas uz attiecīgo produktu masu **un – attiecīgā gadījumā – daudzumu**, un attiecībā uz IVc pielikumā [...] uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, **tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem** tās tiek modulētas, balstoties uz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu .../... [*P. B. pēc pieņemšanas ieraksta Produktu ilgtspējas ekodizaina regulas sērijas numuru*] ** pieņemtajām ekodizaina prasībām, kas ir visatbilstošākās [...] **no tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem radušos atkritumu novēršanai** un [...] **to apstrādei** [...] saskaņā ar atkritumu hierarhiju un attiecīgajām saskaņā ar minēto regulu pieņemtajām minēto kritēriju mērīšanas metodikām, vai balstoties uz citiem Savienības tiesību aktiem, kuri nosaka saskaņotus tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu** ilgtspējas kritērijus un mērīšanas metodes, un kas nodrošina [...] **šo produktu** vidiskās ilgtspējas un aprītīguma uzlabošanu. **Papildus ekodizaina prasībām, kas pieņemtas, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu .../... [*P. B. pēc pieņemšanas ieraksta Produktu ilgtspējas ekodizaina regulas sērijas numuru*] **, dalībvalstis var pieprasīt, lai ražotāju atbildības organizācijas finansiālo iemaksu modulē, pamatojoties uz kritērijiem, kuros ņemta vērā ražotāju prakse, kas izraisa tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu pārprodukciju un pārmērīgu patēriņu, kā rezultātā pārmērīgi rodas radniecīgie atkritumi, tostarp to tekstilizstrādājumu atsaucē numuru daudzums, kas pirmo reizi darīti pieejami tirgū katram ražotājam un laika vienībā, vai tekstilizstrādājumu kolekciju atjaunošanas biežums kopā ar preču skaitu katrā kolekcijā;**

- b) [...] ievērojot 8.a panta 4. punkta a)–c) apakšpunktu, ņem [...] vērā ražotāju atbildības organizāciju ieņēmumus no atkārtotas izmantošanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai vai no to otrreizējo izejvielu vērtības, kas iegūtas no pārstrādātiem tekstilatkritumiem;
- c) nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret ražotājiem neatkarīgi no to izcelsmes vai lieluma, neuzliekot nesamērīgu slogu ražotājiem, tai skaitā maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus ražo nelielos apjomos.
4. Ja tas nepieciešams, lai izvairītos no iekšējā tirgus izkropļojumiem un nodrošinātu saskanību ar ekodizaina prasībām, kas pieņemtas saskaņā ar Regulas .../... 4. pantu, to lasot saistībā ar Regulas .../... [P. B. pēc pieņemšanas ieraksta Produktu ilgtspējas ekodizaina regulas sērijas numuru] 5. pantu, Komisija [...] **pieņem** īstenošanas aktus, ar kuriem šā panta 3. punkta a) apakšpunkta piemērošanas vajadzībām nosaka maksu modulācijas kritērijus. Minētajā īstenošanas aktā netiek noteikts precīzs iemaksu apmērs, un to pieņem saskaņā ar šīs direktīvas 39. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācijas izveido lietotu IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu dalītas savākšanas sistēmu, kurā tos savāc neatkarīgi no to veida, materiāla sastāva, stāvokļa, nosaukuma, zīmola, preču zīmes vai izcelsmes, dalībvalsts teritorijā, kurā tie šos produktus dara pieejamus tirgū pirmo reizi. Dalītās savākšanas sistēma:
- a) šādu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un šādu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumu savākšanu piedāvā 6. punkta a) apakšpunktā minētajiem [...] **dalībniekiem** un paredz praktiskos pasākumus, kas vajadzīgi, lai šādus lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus un šādu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumus savāktu un transportētu, t. sk. bez maksas nodrošinātu [...] savākšanas punktiem, **kas ir daļa no ražotāju atbildības organizācijas savākšanas sistēmas [...]**, piemērotus savākšanas un transportēšanas konteinerus;

- b) nodrošina, ka šādi [...] savākšanas punktos, **kas ir daļa no ražotāju atbilstības organizācijas savākšanas sistēmas**, savākti lietoti tekstilizstrādājumi, tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti un apavi un šādu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumi bez maksas tiek savākti tādā biežumā, kas ir samērīgs ar aptverto platību un šādu lietoto tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu un šādu tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu atkritumu apjomu, kuru parasti savāc minētajos savākšanas punktos;
- c) nodrošina, ka bez maksas tiek savākti atkritumi, kurus radījušas [...] **sociālās ekonomikas struktūras un citi [...] dalībnieki** no šādiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem, kas savākti [...] savākšanas punktos, **kas ir daļa no ražotāju atbildības organizācijas savākšanas sistēmas**.

Uz jebkādu koordināciju starp ražotāju atbildības organizācijām joprojām attiecas Savienības konkurences noteikumi.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka 5. punktā minētā savākšanas sistēma:

- a) sastāv no savākšanas punktiem, ko ražotāju atbildības organizācijas un atkritumu apsaimniekošanas operatori to vārdā izveidojuši sadarbībā ar vienu vai vairākiem šādiem **dalībniekiem**: [...] sociālās ekonomikas struktūras, [...] **mazumtirgotāji**, publiskas iestādes, **tostarp pašvaldības**, vai trešās personas, kas to vārdā vāc lietotos IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus un to atkritumus, un [...] brīvprātīgu savākšanas punktu **operatori**;
- b) aptver visu dalībvalsts teritoriju, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu un blīvumu, lietoto IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu paredzamo apjomu, kā arī piekļūstamību un tuvumu tiešajiem lietotājiem, neaprobežojoties tikai ar teritorijām, kurās minēto produktu savākšana un tālāka apsaimniekošana ir rentabla;
- c) saglabā noturīgu, **tehniski izpildāmu to lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu daudzumu pēc masas pieaugumu, kas savākti dalīti, [...] ņemot vērā labu praksi, kuram atbilst to tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu daudzumu pēc masas samērīgs samazinājums, kas uzskaitīti IVc pielikumā savāktos jauktos sadzīves atkritumos**.

7. [...]
8. [...]
9. [...]
10. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācijām nav atļauts atteikt sociālo [...] **ekonomikas struktūru** un citu atkārtotas izmantošanas operatoru dalību dalītās savākšanas sistēmā, kas izveidota, ievērojot ar 5. punktu.
11. Neskarot 5. punkta a) un b) apakšpunktu un 6. punkta a) apakšpunktu, dalībvalstis nodrošina, ka [...] **sociālās ekonomika struktūrām** ir atļauts uzturēt un ekspluatēt pašiem savus dalītās savākšanas punktus un ka dalītās savākšanas punktu atrašanās vietas ziņā tiem piemēro vienlīdzīgu vai preferenciālu režīmu. Dalībvalstis nodrošina, ka [...] sociālās ekonomikas struktūrām, kas ir daļa no [...] **savākšanas sistēmas** saskaņā ar 6. punkta a) apakšpunktu, nav pienākuma savāktos lietotos IVc pielikumā uzskaitītos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kā arī to atkritumus nodot ražotāju atbildības organizācijai.
- 11.a Dalībvalstis nodrošina, ka sociālās ekonomikas struktūras, kurām ir savi dalītās savākšanas punkti saskaņā ar 11. punktu, vismaz reizi gadā iesniedz kompetentajai iestādei informāciju par IVc pielikumā uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem:**
- 1) par IVc pielikumā uzskaitīto lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu dalītās savākšanas daudzumu pēc masas, atsevišķi norādot šādus nerealizētus produktus;
 - 2) par atkārtotas izmantošanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un pārstrādes daudzumu pēc masas, ja pieejams, atsevišķi norādot šķiedru reciklēšanu šķiedrās, un;
 - 3) par citu veidu reģenerācijas, apglabāšanas daudzumu pēc masas; un
 - 4) par to IVc pielikumā uzskaitīto lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu eksporta daudzumu pēc masas, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, un par IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumu eksporta daudzumu pēc masas.

11.b Atkāpjoties no šā panta 11.a punkta, dalībvalstis sociālās ekonomikas struktūras, kas IVc pielikumā uzskaitītos lietotos tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus vai to atkritumus neeksportē, var daļēji vai pilnībā atbrīvot no pienākuma iesniegt 11.a punktā minēto informāciju, ja šādu ziņošanas pienākumu izpilde šādām struktūrām rada nesamērīgu administratīvo slogu.

12. [...]

13. Dalībvalstis nodrošina, ka papildus 8.a panta 2. punktā minētajai informācijai ražotāju atbildības organizācijas tiešajiem lietotājiem [...] attiecībā uz IVc pielikumā uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem, ko ražotāji dara pieejamus dalībvalsts teritorijā, dara pieejamu šādu informāciju par tekstilizstrādājumu un apavu ilgtspējīgu patēriņu, **tostarp lietotu preču risinājumiem**, atkārtotu izmantošanu un apsaimniekošanu aprites cikla beigās:

- a) [...] **tiešo lietotāju** loma atkritumu rašanās novēršanas veicināšanā, arī paraugprakse, it sevišķi pasākumi, ar kuriem veicina ilgtspējīgus patēriņa modeļus, **tostarp lietotu preču risinājumus**, un pienācīgu produktu kopšanu to lietošanas laikā;
- b) attiecībā uz tekstilizstrādājumiem un apaviem pieejamie atkārtotas izmantošanas un remonta pasākumi;
- c) [...] **tiešo lietotāju** loma lietotu tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu** un apavu un to atkritumu dalītā savākšanā;
- d) ietekme, kādu uz vidi, cilvēka veselību, kā arī sociālajām tiesībām un cilvēktiesībām atstāj tekstilizstrādājumu ražošana, jo īpaši ātrās modes prakse un patēriņš, pārstrāde un citu veidu reģenerācija un apglabāšana un nepiemērota [...] **tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu** atkritumu izmešana, piemēram, piedrazošana vai izmešana jauktos sadzīves atkritumos.

14. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācija regulāri sniedz 13. punktā minēto informāciju, ka informācija ir atjaunināta un tiek sniegta, izmantojot šādus līdzekļus:
- a) tīmekļvietne vai citi elektroniskās saziņas līdzekļi,
 - b) informācija publiskajā telpā,
 - c) izglītības programmas un **izpratnes veicināšanas** kampaņas,
 - d) norādes lietotājiem un patērētājiem viegli saprotamā valodā vai valodās.
15. Ja kādā dalībvalstī pildīt paplašinātas ražotāja atbildības pienākumus ražotāju vārdā ir pilnvarotas vairākas ražotāju atbildības organizācijas, dalībvalstis nodrošina, ka tās aptver visu lietoto IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu dalītās savākšanas sistēmas dalībvalsts teritoriju. Dalībvalstis pārbauda, vai ražotāju atbildības organizācijas savus pienākumus pilda koordinēti un saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem, vai nu uztic kompetentajai iestādei, vai šim nolūkam ieceļ neatkarīgu trešo personu.
16. Dalībvalstis nosaka, ka ražotāju atbildības organizācijām ir jānodrošina to rīcībā esošo datu konfidencialitāte attiecībā uz īpašniekinformāciju vai informāciju, kas ir tieši attiecināma uz atsevišķiem ražotājiem vai to pilnvarotajiem pārstāvjiem.
17. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācijas papildus 8.a panta 3. punkta e) apakšpunktā minētajai informācijai savās tīmekļvietnēs publicē šādu informāciju:
- a) vismaz katru gadu, ievērojot komercnoslēpumu un rūpniecisko noslēpumu, informāciju par:
 - 1) to produktu daudzumu, **tostarp daudzumu pēc masas, [...] kas pirmo reizi darīti pieejami tirgū,**

2) IVc pielikumā uzskaitīto lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu dalītās savākšanas [...] **daudzumu pēc masas, [...] atsevišķi norādot** šādus nerealizētus produktus,

3) [...] atkārtotas izmantošanas, [...] **sagatavošanas** atkārtotai izmantošanai un pārstrādes rādītājiem, atsevišķi norādot rādītāju, kurš atspoguļo šķiedru reciklēšanu šķiedrās, ko panākusi ražotāju atbildības organizācija,

4) [...] citu veidu reģenerācijas **un** apglabāšanas rādītājiem un

5) **to IVc pielikumā uzskaitīto lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu eksporta rādītājiem, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai, un IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumu eksporta rādītājiem;**

b) informāciju par atlases procedūru, kurā saskaņā ar 18. punktu izraugās atkritumu apsaimniekošanas operatoru.

17.a Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācijas 17. punkta a) un

b) apakšpunktā uzskaitīto informāciju kopā ar daudzumu pēc masas attiecībā uz

a) apakšpunkta 3., 4. un 5. punktu iesniedz arī kompetentajai iestādei.

18. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācijas paredz nediskriminējošu atlases procedūru, kura balstīta uz pārredzamiem piešķiršanas kritērijiem un nerada nesamērīgu slogu maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai iepirktu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus no 6. punkta a) apakšpunktā minētajiem atkritumu apsaimniekošanas operatoriem un no atkritumu apsaimniekošanas operatoriem ar mērķi veikt tālāku atkritumu apstrādi.

19. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāju atbildības organizācijas pieprasa, lai ražotāji katru gadu ziņo datus par IVc pielikumā uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem, kas darīti pieejami tirgū.

Tekstilatkritumu apsaimniekošana [...]

1. [...]
2. Lai novērstu savākto tekstilizstrādājumu sabojāšanu un šķērskontamināciju, dalībvalstis nodrošina, ka [...] **lietotu tekstilizstrādājumu un tekstilizstrādājumu** atkritumu savākšanas, iekraušanas un izkraušanas, transportēšanas un uzglabāšanas infrastruktūra, kā arī darbības un cita veida manipulācijas ar [...] **lietotiem tekstilizstrādājumiem un tekstilizstrādājumu** atkritumiem, t. sk. turpmākās šķirošanas un apstrādes darbībās, ir pasargātas no laikapstākļu ietekmes un citiem kontaminācijas avotiem. Dalīti savāktos lietotos tekstilizstrādājumus un tekstilatkritumus dalītās savākšanas punktā **vai šķirošanas iekārtā** vētī, lai apzinātu un aizvāktu nemērķa priekšmetus vai materiālus vai vielas, kas ir kontaminācijas avots.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus un tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumus, ko vāc dalīti, **tostarp** saskaņā ar 22.c panta 5. punktu **un 22.c panta 11. punktu**, savākšanas brīdī uzskata par atkritumiem.

Attiecībā uz tekstilizstrādājumiem, kas nav IVc pielikumā uzskaitītie produkti, kā arī **izmestiem** nerealizētiem IVc pielikumā uzskaitītajiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem dalībvalstis nodrošina, ka dažādās tekstilmateriālu un tekstilpriekšmetu frakcijas atkritumu rašanās vietā paliek nošķirtas, ja šāda nošķiršana atvieglo tālāku atkārtotu izmantošanu, [...] **sagatavošanu** atkārtotai izmantošanai vai pārstrādi, arī šķiedru reciklēšanu šķiedrās, ja ir šādas tehnoloģiskas iespējas.
- 3.a **Atkāpjoties no šā panta 3. punkta, lietotus tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus, kurus tieši lietotāji tieši nodevuši un kurus atkārtotas izmantošanas operators vai sociālās ekonomikas struktūras savākšanas punktā tieši profesionāli atzinuši par derīgiem atkārtotai izmantošanai, savākšanas brīdī neuzskata par atkritumiem.**

4. Dalībvalstis nodrošina, ka lietotiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem un tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumiem, ko vāc dalīti, **tostarp** saskaņā ar 22.c panta 5. punktu un **22.c panta 11. punktu**, veic šķirošanas darbības, ar kurām nodrošina, ka tie tiek apstrādāti saskaņā ar 4. panta 1. punktā noteikto atkritumu hierarhiju.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka dalīti, **tostarp** saskaņā ar 22.c panta 5. punktu un **22.c panta 11. punktu**, savāktu lietoto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu un to atkritumu šķirošanas darbības atbilst šādām prasībām:
- a) šķirošanas darbības rezultātā tiek atšķiroti tekstilizstrādājumi, **tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti un apavi** atkārtotai izmantošanai un [...] **sagatavošanai** atkārtotai izmantošanai, **par prioritāru nosakot vietēju atkārtotu izmantošanu**;
 - b) šķirošanā atkārtotas izmantošanas darbībām [...] **tekstilizstrādājumus, tekstilizstrādājumiem radniecīgus produktus un apavus** sašķiro piemērotā granularitātes līmenī, frakcijas, kas ir piemērotas tiešai atkārtotai izmantošanai, nošķirot no tām, kuras tālāk [...] **jāsagatavo** atkārtotas izmantošanas darbībām, un orientējas uz konkrētu atkārtotas izmantošanas tirgu, piemērojot jaunākos saņemtajam tirgum atbilstīgus šķirošanas kritērijus;
 - c) priekšmetus, kas atzīti par atkārtotai izmantošanai nepiemērotiem, šķiro pārstrādei, it sevišķi šķiedru reciklēšanai šķiedrās, ja to ļauj tehnoloģiju attīstība;
 - d) šķirošanas un tālākas reģenerācijas darbībās iegūtā izlaide, kas paredzēta atkārtotai izmantošanai, atbilst 6. pantā minētajiem kritērijiem, saskaņā ar kuriem to vairs neuzskata par atkritumiem.
6. Līdz [...] **2026. gada 1. janvārim** un pēc tam reizi piecos gados dalībvalstis veic savāktu jaukto sadzīves atkritumu sastāva apsekojumu, ar kura palīdzību nosaka tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu atkritumu** īpatsvaru tajos.
- Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, pamatojoties uz iegūto informāciju, var pieprasīt, lai ražotāju atbildības organizācijas veic korektīvus pasākumus, ar kuriem paplašina savākšanas punktu tīklu un organizē informācijas kampaņas saskaņā ar 22.c panta 13. un 14. punktu.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka dalībvalstu kompetentās iestādes tādu lietotu tekstilizstrādājumu, **tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, atšķiršanai no **tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu** atkritumiem, var inspicēt tādu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, sūtījumus, par kuriem ir aizdomas, ka tie ir atkritumi, nolūkā pārliecināties par atbilstību 8. un 9. punktā noteiktajām minimālajām prasībām attiecībā uz tādu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu sūtījumiem, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, un tos attiecīgi uzrauga.
8. Dalībvalstis nodrošina, ka profesionāli organizēti tādu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, sūtījumi atbilst 9. punktā noteiktajām minimālajām uzskaites prasībām un tiem ir pievienota vismaz šāda informācija:
- a) tāda rēķina un līguma kopija, kurš attiecas uz tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu pārdošanu vai īpašumtiesību nodošanu un kurā norādīts, ka tie ir paredzēti tiešai atkārtotai izmantošanai un ka tie ir derīgi tiešai atkārtotai izmantošanai;
 - b) pierādījumi par iepriekšēju šķirošanas darbību **vai tiešu profesionālu novērtēšanu, kurā tie atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai** un kura veikta saskaņā ar šo pantu un kritērijiem (ja tādi ir), kas pieņemti, ievērojot 6. panta 2. punktu; tā ir tāda dokumenta kopija, kurā uzskaitīta katra sūtījumā esošā ķīpa, un protokols, kurā ietverta visa uzskaites informācija saskaņā ar 9. punktu;
 - c) deklarācija, ko sniegusi fiziska vai juridiska persona, kuras īpašumā ir lietoti tekstilizstrādājumi, tekstilizstrādājumiem radniecīgi produkti vai apavi, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, un kura profesionāli organizē tādu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, transportēšanu, un kura apliecina, ka neviens no sūtījumā iekļautajiem materiāliem nav atkritumi, kas definēti 3. panta 1. punktā;
 - d) informācija par pienācīgu aizsardzību pret bojājumiem transportēšanas, iekraušanas un izkraušanas laikā, ko it sevišķi nodrošina ar pietiekamu iepakojumu un pareizu krāvēju.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, sūtījumi atbilst šādām minimālajām uzskaites prasībām:

- a) reģistrēto informāciju par šķirošanu, **tiešu profesionālu atzinumu par piemērotību atkārtotai izmantošanai** vai [...] sagatavošanu atkārtotai izmantošanai kārtīgi, bet ne nenoņemami nostiprina uz iepakojuma;
- b) reģistrētajā informācijā ietver šādas ziņas:
 - 1) ķīpā esošā priekšmeta vai priekšmetu apraksts, kas atspoguļo visdetalizētāko šķirošanas granularitāti, kāda tekstilizstrādājumiem ir bijusi šķirošanas vai sagatavošanas atkārtotai izmantošanai laikā, piemēram, apģērba veids, izmērs, krāsa, dzimums, kam apģērbs paredzēts, materiālu sastāvs;
 - 2) tā uzņēmuma nosaukums un adrese, kas atbild par galīgo šķirošanu vai sagatavošanu atkārtotai izmantošanai.

10. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad dalībvalsts kompetentās iestādes **vai inspekcijās iesaistītās iestādes** konstatē, ka par plānoto lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu **produktu** un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, sūtījumu **ir aizdomas, ka tie ir [...]** atkritumi, izmaksas par tādu lietotu tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu, **kas atzīti par derīgiem atkārtotai izmantošanai**, pienācīgu analīzi, inspekcijām un glabāšanu, par kuriem ir aizdomas, ka tie ir atkritumi, var iekasēt no IVc pielikumā uzskaitīto tekstilizstrādājumu, tekstilizstrādājumiem radniecīgu produktu un apavu ražotājiem, trešām personām, kas rīkojas to vārdā, vai citām personām, kas organizē sūtījumu.

* Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

** Regula.../... (OV ... lpp.) [*P. B. ierakstīt informāciju par Produktu ilgtspējas ekodizaina regulas publikāciju*].”;

[...] direktīvas 29. panta 2.a punktu aizstāj ar šādu:

“2.a Dalībvalstis pieņem īpašas pārtikas izšķērdēšanas novēršanas programmas, ko var iesniegt kā daļu no to atkritumu rašanās novēršanas programmām.”;

9) direktīvā iekļauj šādu 29.a pantu:

“29.a pants

Pārtikas izšķērdēšanas novēršanas programmas

1. [...] Dalībvalstis [...] **izvērtē** un pielāgo savas pārtikas izšķērdēšanas novēršanas programmas nolūkā sasniegt 9.a panta 4. punktā noteiktos mērķrādītājus. Minētajās programmās ietver vismaz 9. panta 1. punktā un 9.a panta 1. punktā noteiktos pasākumus un – attiecīgā gadījumā – IV un IVa pielikumā uzskaitītos pasākumus, **un tās dara zināmas Komisijai līdz [P. B. ierakstīt datumu: divi gadi pēc šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā].**
2. Katra dalībvalsts izraugās kompetentās iestādes, kuras ir atbildīgas par to **9.a panta 1. punktā minēto** pārtikas [...] **izšķērdēšanas novēršanas** pasākumu koordinēšanu, ko īsteno nolūkā sasniegt 9.a panta 4. punktā noteikto mērķrādītāju, un līdz ... [P. B. ierakstīt datumu: trīs mēneši no šīs grozošās direktīvas stāšanās spēkā] attiecīgi informē Komisiju. Pēc tam Komisija minēto informāciju publicē attiecīgajā ES tīmekļvietnē.”;

10) direktīvas 37. pantu groza šādi:

- a) panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis katru gadu paziņo Eiropas Vides aģentūrai datus par 9. panta 4. punkta īstenošanu un 22.c panta 17. punkta a) apakšpunktā, **22.c panta 17.a punktā un 22.c panta 11.a punktā** minētos datus. [...] Dalībvalstis katru gadu paziņo Komisijai datus par 9.a panta 2. punkta īstenošanu.”;

- b) panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

“7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka šā panta 1., 3., 4. un 5. punktā minēto datu paziņošanas formātu. Lai ziņotu par 11. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta īstenošanu, dalībvalstis izmanto formātu, kas noteikts Komisijas 2012. gada 18. aprīļa Īstenošanas lēmumā, ar ko izveido anketu dalībvalstu ziņojumiem par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem. Attiecībā uz ziņošanu par pārtikas atkritumiem ziņošanas formāta izstrādē ņem vērā metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar 9.a panta 3. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs direktīvas 39. panta 2. punktā.”;

- 11) direktīvas 38.a pantu groza šādi:

- a) panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

“2. Pilnvaras pieņem 7. panta 1. punktā, 9.a panta 3. punktā, 11.a panta 10. punktā, 27. panta 1. un 4. punktā un 38. panta 2. un 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 4. jūlija. Pilnvaras pieņem 22.a panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no ...
[P. B. ierakstīt datumu: *astoņpadsmit mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas*]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 1. punktā, 9.a panta 3. punktā, 11.a panta 10. punktā, 22.a panta 2. punktā, 27. panta 1. un 4. punktā un 38. panta 2. un 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.”;

- b) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Saskaņā ar 7. panta 1. punktu, 9.a panta 3. punktu, 11.a panta 10. punktu, 22.a panta 2. punktu, 27. panta 1. un 4. punktu, 38. panta 2. un 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.”;

- 12) pievieno IVc pielikumu, kā noteikts šīs direktīvas pielikumā.

2. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, vēlākais līdz ... [*P. B. ierakstīt datumu: [...] divdesmit četri mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā*]. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.
2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

IVc PIELIKUMS

Produkti, uz kuriem attiecas paplašinātā ražotāja atbildība par noteiktiem tekstilizstrādājumiem, tekstilizstrādājumiem radniecīgiem produktiem un apaviem

1. daļa

[...]Tekstilizstrādājumi un apģērba un apģērba piederumu tekstilizstrādājumi, **kas paredzēti lietošanai mājstaimniecībā vai citādai lietošanai, ja šādi produkti pēc veida un sastāva līdzinās produktiem, kas paredzēti lietošanai mājstaimniecībā, un** kas ietilpst 22.a panta darbības jomā

KN kods	Apraksts
61: visi nodaļā uzskaitītie kodi	Adīti vai tamborēti apģērbi un apģērba piederumi
62: visi nodaļā uzskaitītie kodi	Apģērba gabali un apģērba piederumi, kas nav adīti vai tamborēti
6301	Segas un pledi (izņemot 6301 10 00)
6302	Gultas, galda, tualetes un virtuves veļa
6303	Aizkari (ieskaitot drapējumus) un ritināmās žalūzijas; lambrekeni vai baldahīni gultām
6304	Citādi izstrādājumi mājas aprīkojumam, izņemot pozīcijā 9404 minētos
6309	Valkāts apģērbs un lietoti tekstilizstrādājumi
6504	Cepures un citas galvassegas, pītas vai izgatavotas, savienojot sloksnes no jebkāda materiāla, oderētas vai neoderētas, ar apdari vai bez apdares
6505	Trikotāžas cepures un citādas mežģīņu, filca un citu tekstilmateriālu galvassegas, kas izgatavotas no viena gabala (bet ne no sloksnēm), oderētas vai neoderētas, ar apdari vai bez apdares; jebkāda materiāla tīkliņi matiem, oderēti vai neoderēti, ar apdari vai bez apdares

2. daļa

22.a panta darbības jomā **ietilpstoši** apavi, apģērba gabali un apģērba piederumi, **kas paredzēti lietošanai mājāsaimniecībā vai citādam lietošanai, ja šādi produkti pēc veida un sastāva līdzinās produktiem, kas paredzēti lietošanai mājāsaimniecībā**, un kuru galvenā sastāvdaļa nav tekstilmateriāls

KN kods	Apraksts
4203	Apģērbi un apģērba piederumi no ādas vai mākslīgās ādas (izņemot apavus un galvassegas un to daļas, 95. nodaļā minētās preces, piemēram, apakšstilbu aizsargus, sejas aizsargus)
6401	Ūdensnecaurļaidīgi apavi ar gumijas vai plastmasas ārējo zoli un virsu, kas pie zoles nav piešūta vai piestiprināta ar kniedēm, naglām, skrūvēm, tapām vai tamlīdzīgi
6402	Citādi apavi ar gumijas vai plastmasas ārējo zoli un virsu
6403	Apavi ar gumijas, plastmasas, dabiskās vai kompozītās ādas ārējo zoli un ādas virsu
6404	Apavi ar gumijas, plastmasas, dabiskās vai kompozītās ādas ārējo zoli un tekstilmateriāla virsu
6405	Citādi apavi